

GÖKBAYRAK

YAYIN KURULUŞU
GÖKBAYRAK YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

NETFORM

YAYIN KURULUŞU
YENİDOĞAN Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

0112 332 330 92 64 (FAX) FAKS: 330 92 66 (KAYSERİ)

Yayınlanan yazıların sorumluluğu yazara aittir.
Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayımlanmasın
ilade edilmez. İsmi zikredilerek iktibas edilebilir.

TEMSİLCİLİKLERİMİZ

Genel Merkez
Avr. Temsilcisi Almanya/Hamburg
Almanya/Münih
Sinop/Boyabat
Ş.Urfa
Samsun/Bafra
Afyon
Niğde
Erzurum
Sakarya
Ankara
Malatya
Bursa
Aydın
İçel

ADI SOYADI
Gökbayrak
Ş.Abdulkadir Tümtürk
Dilşad Haznedar
Cemal Yanıkel
I. Hüseyin Savaş
Ahmet Dast
Alparslan Can
Yrd. Doç. Dr. Remzi Kılıç
Emrullah Yürük
Yrd. Doç. Dr. Dilşat İsa
Şükrü Erdem
Ergül Akdeniz
Kahraman Uygurtürk
Ersal Ulaş Öztemel
Gökhan Demir

TELEFON

0.352 339 39 65
0.368 315 03 13
0.414 313 27 11
0.362 532 19 14
0.272 212 08 02
0.388 232 88 77 - 232 01 06
0.264 277 40 20
0.312 560 61 40
0.422 322 30 74
0.224 225 18 00
0.256 213 05 18
0.324 336 00 24

FAX

0.352 337 35 04
0.414 313 10 15
0.256 214 49 49

CEP TEL

0.535 461 36 93
0.049 172 436 09 72
0.049 172 999 23 32
0.532 553 49 08
0.555 343 51 08
0.542 825 29 49
0.535 255 84 56
0.532 435 24 16
0.535 643 32 92
0.532 591 85 22
0.532 375 63 87

İçindekiler

Hızır Bek GAYRETULLAH Osman BATUR ve HAYATI	3
Yard. Doç. Dr. İklil KURBAN Terör (Suikast) ve İsyân	4
Doç. Dr. Timur KOCAOĞLU Türk Devletleri ve Toplulukları Arasında Dil Dayanışması Anlaşmasına Doğru	6
Harun YAHYA Çin'in Terörizm Adlatmacası	8
Ahmet IGEMBERDİ Wang'ın Amacı Başka	10
Haci Yakup Yusuff ANAT Doğu Türkistan'da Milliyetçilik Hareketleri	11
Dernekten Haberler	15
İlaria Maria SALA Doğu Türkistan'da Mecburi Asimilosyan	19
Selim TUNÇBİLEK Türk Milleti İncinmiştir	20
İsmetullah YESEVİ Ahi Emir Ahmed bin Zeyn'el Hac	21
Ebubekir TÜRKSOY Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin Tarihteki Yeri ve Önemi	22
Mehmet Emin BUĞRA Şarkî Türkistan Tarihi	25
Basından...	26

Abdulcelil TURAN
Yenidoğan Mh. 41. Sk. No: 7
Daire: 4 Zeytinburnu - İST.

Terör (Suikast) ve İsyan

Yard. Doç. Dr. İktil KURBAN

Amerika'da meydana gelen 11 Eylül 2001 tarihli korkunç terör olayından sonra , terör ile isyanı daha açık bir şekilde ayırt etmenin gereksinimi doğmuştur . Bu iki sözcüğün anlamında güç kullanmak ile kan dökmek gibi ortaklıkların bulunduğu aşikardır . Oysa , bu ortaklıklara rağmen , bu iki kavramın içeriğinde birbirine taban tabana zıt olan iki olgu söz konusudur.

Terör bireyseldir ; isyan toplumsaldır . Terörün gücü gizliliktedir ; isyanın gücü meşrulluktur . Farkların en önemlisi , terörün failine irade ve kıskançlık egemendir ; isyanın failine akıl ve mertlik egemendir . Terörün faili teröristtir-suikastçıdır ; isyanın faili özgürlük savaşçısıdır . Terörün amacı sadece öldürmek ve zarar vermek olduğu için yürüyecek yolu dardır , olanakları kıt , geleceği karanlıktır ; isyanın amacı özgürlük-kurtuluş olduğu için yürüyecek yolu genişler , olanakları sonsuz , geleceği aydınlıktır .

Terör iki türdür : Bireysel terör ve devlet terörü . İsyanın türü çoktur : Silahlı isyan , yürüyüş , protesto , söz düellosu , kalem gücüyle karşı koymak , tıpkı "Uygurlar" kitabının yazarı Turgun Almas'ın yaptığı gibi ve başkaları .

İşte , dünyamız bir savaş alanıdır . Bu savaş iyilerle kötülerin , mazlumlarla zalimlerin savaşlarıdır . İnsanlığın geçmişinin büyük kısmı savaş , işgal , isyan , terör , suikast ve katliamdan ibaret kanlı olaylarla doludur . İnsanlık tarihinin her devrinden , her ülke veya ulustan bu kanlı olayların örneklerini bulmak mümkündür .

Eski çağlara değinsek :

Köle Spartacus'un (ölümü M.Ö.71) tüm Roma'yı titreten isyanı . Roma devletinin başında bulunan Sezar'ın 15 Mart 44 yılında bir suikast sonucu öldürülmesi .

Orta çağlara değinsek :

Rudbar , İran'ın başkenti Tahran'ın kuzey-doğusunda Hazar denizine yakın bir vadi.... Bir zamanlar dört bir yana terör korkusu yayan Alamut Kalesi buraya yerleşmiştir . Bu terör kale devletinin başında Hasan Sabbah (1050-1124) bulunuyordu . Hasan Sabbah'a göre , kendinden olmayan herkesin sadık fedailer eliyle öldürülmesi dinî vazife olarak algılanıyordu . Sonuçta , bu katil ordusunu ortadan kaldırmaya karar veren

Büyük Selçuklu Sultanı Melikşah , Onun buyruğunu yerine getirmeye azmeden komutan Yorumtaş ardı ardına fedailer tarafından öldürülmüştü . Ünlü başvezir Nizamülmülk de hançer darbeleri altında can vermişti.

Ünlü Türk bilgini Ebu Reyhan Biruni (973-1048) Türkistan'a yönelik Arap işgali sırasında zalimliğiyle ün kazanmış Arap komutanı Kuteybe hakkında : "Kuteybe , Harezmi yazısını mükemmel bilen , Harezmi'nin gelenek-rivayetlerini iyi bilen ve halkı bilgilendiren bilginleri yok etti . Şimdi bu rivayetler yok olduğuna göre , İslamiyet'ten önce ne olduğunu da bilmenin imkanı yoktur" , diye yazmıştır . İşte bu Kuteybe , Fergane'deki bir isyan sırasında öldürülmüştür .

Yakın çağımıza değinsek :

Stalin tarafından yönlendirilen Troçki'ye (1879-1940) ve Kirov'a (1886-1934) yapılan suikast . Arhipélag Gulag'da (Adalardaki Kampların Merkezî Yönetimi) 1 Mart 1940 tarihli belgeye göre , cezalandırılan insan sayısı 1 668 200 kişidir . Bunların çoğu öldürülmüştür . İşte bu devlet terörüdür . ABD devlet başkanı Kennedy'nin (1917-1963) bir suikast sonucu öldürülmesi . İsveçli devlet adamı Palme'nin (1927-1986) bir suikast sonucu öldürülmesi . Türkiye'deki siyasî İslamcıların Aydınlar'a yönelik suikast eylemleri .

Yukarıda kısaca sıraladığım örneklerin çeşitliliği ve çokluğu bakımından bu konuda Çin'in ayrı bir yeri vardır . Değişik bir deyişle , dünyamızda terör ile isyan olaylarına en zengin ülke Çin'dir . Çin'de Terör ne kadar çeşitli ve çoksa , isyan da o kadar çeşitli ve çoktur . Sömürgeleri olan Doğu Türkistan , Tibet , İç Moğolistan ve Maçurya'dan bölünmüş bir Çin'i göz önümüzde getirelim . Burası haritada görüldüğü gibi yuvarlak bir şekilde sazlık bir ülkedir . Bu ülkede yılan , kurbağa , piriç ve kalabalık sarı ırk topluluğundan başka hiçbir şey yoktur .

Başkalarının hesabına ayakta kalabilmek için bu ülkeyi kuzeye genişleyen (doğu ile güneye genişleyemeyen) , çünkü bu yön denizlerle çevrilidir) bu sarı ırk ve devletine tarih boyunca irade gücüyle çıkar kavgası egemen olmuş ; çıkar uğruna yapacağını her şeyle bu onları yaşam felsefesi olmuştur . Bu sebele bu

ve onun devleti mantık ve ahlaktan yoksun olarak gelişmiş ve bunun içindir ki , bu ırk ve onun devleti her zaman terör ve isyana gebe yaşamıştır .

Çin devletinin düşüncesine göre , "Doğu Türkistan" diye bir şey yoktur , burası Şin Cañ'dır , yani kazanılmış topraktır . Uygurların yaptığı tüm eylemler ise terör eylemidir . Bin Ladin eyleminde nasıl İslam'ı kullandıysa , Uygurlar da İslam'ı kullanıyor , yani Bin Ladin'in eylemiyle benzerlik taşır .

Çin'in Doğu Türkistan'ı işgal etmeye kalktığı 1760'lı yıllardan Çin Halk Cumhuriyeti'nin kuruluşu olan 1949 yılına kadar Doğu Türkistan'da olup biten tarihe mal olmuş büyük isyanların sayısı 15'tir . Her isyan kanlı terör ve katliamlarla bastırılmıştır . Öldürülen insan sayısı 10 binler , 100 binlerle tahmin edilir . Bu isyanlar sonucu 3 defa Uygur ulusal devleti kurulmuştu . 1949'dan sonra komünist Çin yönetimine karşı irili-ufaklı isyanlar ister Doğu Türkistan'da ister Çin'in içinde kesintisiz devam etmiştir . Bu isyanları bastırmada sadece Çin'in kendine özgü devlet terörü kullanılmıştır

Örnekler :

Mao , 40 yıllık silah arkadaşı Li Şao Çi'yi Keyfiñ şehrindeki özel hapishanede kendi elbisesini yiyerek ölmesi için aç bırakıp , acımasız bir şekilde , karşı söylemenin intikamını almıştır . Kültür Devrimi'nde (1966-1976) Mao'nun Kızıl Muhafızları tarafından rast gele öldürülen insan sayısı milyonlarla tahmin edilmektedir . 1976 ve 1989 yıllarında Tan En Mın alanında tanklarla ezerek öldürülen gençlerin sayısı onbinlerle tahmin edilmektedir . Taklamakan çölündeki ceza kamplarında tutulan ve öldürülen insan sayısını şimdilik bilmemize imkan yoktur . Resmî rakamlara göre , Pekin 2001'de infaz rekoru kırarak 2000'den fazla insan idam etmiştir . Bu rakamın aslında 5000'i bulunduğu söylenir . Çin tek başına dünyanın geri kalanından fazla idama imza atıyor . Bu idamlar içinde Uygurlar "gözde idamlık"tır . Bu olgulara devlet terörü demekten başka ne denilir ?!

11 Eylül her şeyden önce Araplar ile Çinlilerin işine gelmiştir . Araplar , bu olaya karşı Amerika'nın sert tepkisini istismar ederek , dünyada Amerika düşmanlığını körüklemeye çalıştılar . Çinliler ise , Uygurların İslamî inançlarını istismar ederek , Uygurların özgürlük savaşını terör eylemi olarak tanımlayıp bastırmaya çalıştı . Dünyaya Uygurları terörist olarak ilan etti , tıpkı Rusların Çeçenleri terörist ilan ettikleri gibi .

Kendi topraklarında azınlık durumuna düşürülmüş , insan gibi yaşayabilmenin tüm olanakları elinden alınmış yoksul ve yorgun Uygurların Çinlilerle barış

içinde beraber yaşamasının asla olasılığı yoktur. Ancak yalan ve haksızlıklara dayanabilen insan Çinlilerle beraber yaşayabilir . Çinlilerle beraber yaşarken dürüstlüğü ve yiğitliği seçmek ölümü seçmek demektir . Uygurların bugünkü savaşı hayatta kalabilme savaşıdır . Çinlilerin , Türk komünistlerini yani vatan hainlerini kullanarak , ister siyasî bakımdan olsun , ister maddî ve manevî bakımdan olsun , Doğu Türkistan'da yürüttüğü bütün eylemleri , bazen sinsi , bazen açık olarak , Doğu Türkistan Türklüğünü top yekun yok etmeye yöneliktir . Çin'in bu eylemleri Orta Çağdaki Kuteybe'nin , Hasan Sabbah'ın eylemlerini aratmayacak kadar kötülükte mükemmeldir . Bu yüzden Doğu Türkistan Türklerinin Çinlilere karşı duyduğu kin ve nefret sonsuzdur . Durum böyleyken , Uygurları dincilikle , İslamî terörle suçlamak , onlara yapılan en büyük haksızlık , en büyük hakarettir . Uygurlar ne yaptıysa , ne yapabildiyse bu isyandır . Uygurların Mustafa Kemal'i yok , Nelson Mandela'sı yok , olması da imkansızdır . Çünkü bu kişiler gibi kurtuluş-özgürlük yıldızlarını ancak az çok Batı değerlerinin etkisi olan , az çok ulusal ve bilimsel eğitime açık olan uluslar yetiştirir . Uygurların çocukluğunda anne babasından öğrendiği yarım yamalak dinî bilgileri ve canlarından başka kurtuluş-özgürlük için kullanabilecek hiçbir şeyleri yoktur . Evet Çin devleti onları bilimden , ulusal eğitimden yoksun tutmuştur ; Çin çıkarı açısından Uygurlar elbette böyle olmalıdır . Çünkü , esir ulusların özgürlük ve bağımsızlık mücadelesi önce kendini tanımaktan yani tarihini ve kültürünü bilmekten geçer . Bilhassa Uygurlar gibi uzun bir siyasî tarihe ve köklü bir kültüre sahip ulus kendini tam anlamıyla tanıdığı an , o ulusun kurtuluş mücadelesini hiçbir kara güç durduramaz . Ulusa mal olan bu manevî güç hemen maddî güce dönüşür .

Çin Uygurları 11 Eylül'le eziyor .

Yakalanma tehlikesiyle karşı karşıya kalan kurnaz hırsız göz önüne getirelim , bu hırsız kaçarken bağıryormuş :

"Hırsız kaçtı , yakalayın ! " İşte Çin'in Uygurlar hakkındaki bugünkü tutumu budur .

Çin'in bu iğrenç tutumu karşısında kayıtsız kalan devlet ve topluluklara , şahıslara , Arhipélag Gulag'da işkence görmüş Polonyalı yazar Bruno Yasensky'in şu seslenişini sunuyorum :

"Düşmanlarınızdan korkmayın , en fazla sizi öldürürler . Dostlarınızdan korkmayın , en fazla size ihanet ederler . Kayıtsızlardan korkun , çünkü cinayetler ve ihanetler onların sessiz onayıyla işlenir" .

Türk Devletleri ve Toplulukları Arasında “Dil Dayanışması” Anlaşmasına Doğru

Doç. Dr. Timur KOCAOĞLU

Dünya'da var olduğu söylenen 4 ile 5 bin arasındaki dilden her yıl önemli sayıda dil ortadan kalkarak "ölü diller" grubuna katılıyor. Bundan Türk dilinin cesitli kolları da zamanla etkilenecektir:

A) Önümüzdeki 5-15 yılda aşağıdaki Türk boyları konuşma dillerini yitirme tehlikesi altındalar:

1. Fuyu-Kırgızları (Çin'in Mançurya'daki Heilungkiang bölgesinde) şu anda "yazı dilleri yok",
2. Sarı Uygurlar "shora-yugur" (Çin'in Kansu bölgesinde) şu anda "yazı dilleri yok",
3. Salarlar (Çin'in Kansu bölgesinde) şu anda "yazı dilleri yok",
4. Karaylar "Karaimler" (Litvanya'da toplu olarak, ancak Polonya, Kırım ve İsrail'de dağınık olarak Litvanya'daki yalnız 20 Karay Türkü yazı dilini sürdürüyor!
5. Halaclar (İran'da), şu anda "yazı dilleri yok",
6. Horasan Türkleri (İran'da) şu anda "yazı dilleri yok",
7. Kashgaylar (İran'daki) şu anda "yazı dilleri yok".

B) Siyasi ve ekonomik şartlar önümüzdeki 20-25 yılda aşağıdaki Türk boylarının yazı dillerini ve belki de konuşma dillerini yitirmelerine neden olabilir:

1. Hakaslar (Rusya Federasyonu'nda),
2. Tuvalılar (Rusya Federasyonu'nda),
3. Altaylılar (Rusya Federasyonu'nda),
4. Nogaylar (Rusya Federasyonu'nda),
5. Kumuklar (Rusya Federasyonu'nda),
6. Karacay-Balkarlar "Malkarlar" (Rusya Federasyonu'nda),
7. Karakalpaklar (Özbekistan'da)
8. Kazaklar (Çin'deki Sinkiang "Doğu Türkistan" bölgesinde)
9. Kırım Tatarları (Ukrayna'nın Kırım bölgesinde)
10. Yakutlar "Sahalar" (Rusya Federasyonu'nda),
11. Türkmenler (Irak'taki)
12. Türkmenler (İran'daki)
13. Azeriler (İran'daki)
14. Gagauzlar (Moldavya'dakiler).
15. Uygurlar (Çin'in Sinkiang "Doğu Türkistan" bölgesi eğer 2015'e kadar bağımsız olmazsa?).

C) 21. yüzyıl ortasına kadar (2050) yazı ve konuşma

dili olarak varlığını sürdürebilecek Türk boyları:

1. Türkiye Türkleri ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Türkleri (eğer KKTC ortadan kaldırılarak tek Kıbrıs devleti içinde Avrupa Birliği'ne girmediği takdirde?),
 2. Azeriler (yalnız Azerbaycan'dakiler; İran'daki Azeriler ise "B" kategorisindedir),
 3. Özbekler (yalnız Özbekistan ve başka Orta Asya Türk Cumhuriyetindekiler; Afganistan'dakiler ise "B" kategorisindedir),
 4. Türkmenler (yalnız Türkmenistan ve başka Orta Asya Türk cumhuriyetindekiler; İran ve Afganistan'dakiler ise "B" kategorisindedir)
 4. Kazaklar (yalnız Kazakistan ve başka Orta Asya Türk cumhuriyetindekiler; Çin'dekiler ise "B" kategorisindedir),
 5. Kırgızlar (yalnız Kırgızistan ve başka Orta Asya Türk Cumhuriyetindekiler; Çin'dekiler ise "B" kategorisindedir),
 6. Tatarlar (yalnız Tataristan ve Bashkordistan'dakiler; Rusya Federasyonu içinde dağılmış Tatarlar ise, "B" kategorisindedir),
 7. Bashkortlar (yalnız Bashkordistan ve Tataristan'dakiler; Rusya Federasyonu içinde dağılmış Bashkortlar ise, "B" kategorisindedir),
 8. Chuvashlar (yalnız Chuvashistan'dakiler).
- D) 22. yüzyıl başında varlığını sürdürebilecek Türk boyları ancak şu devletler içinde yaşayanlar olacak (eğer aşağıda belirtilen "Dil Dayanışma" kurulmasa):
1. Türkiye (Avrupa Birliği'ne girmediği takdirde),
 2. Azerbaycan (?),
 3. Özbekistan (?),
 4. Türkmenistan (?),
 5. Kazakistan (?),
 6. Kırgızistan (?).
- Aşağı yukarı bugün (2002'de) "yazı dili"ne sahip 21 Türk boyu ile yalnızca "konuşma dili"ne sahip 10 Türk boyundan yalnızca "C" grubundaki 8 tanesini 21. yüzyılın ikinci yarısında varlığını sürdürebilecek konumda olacaktır.
- Demek, bugünkü 30 kadar Türk boyundan 22 tanesini yazmakta veya konuşmakta olduğu Türk dilini yitirme

tehlikesi altında! Bu "dil yitirme" süreci 15 ile 20. yüzyıllar arasında çok yavaş işliyordu, ancak bu süreç özellikle 1990'lardan sonra daha da hızlanmaya başladı. 21. yüzyıldaki küresel siyasi, ekonomik ve teknolojik değişiklikler dünyadaki çok sayıdaki ulus ve "dil topluluğu" nun kültürü üzerinde çok olumsuz etkilerde bulunacaktır.

Bundan, "C" grubundaki Türk boyları da gereken önlemleri zamanında almadıkları takdirde, dil ve kültürlerinde büyük erime (erizyon) ve belki yitirme "yok olma" ile karşı karşıya kalabilirler.

Venedik'teki Foscarini Üniversitesi dilbilimcilerinden Prof. Paolo Balboni 13 Mart Çarşamba günü Koç Üniversitesi'nde "Avrupa Birliği'nin Avrupa'daki Diller ve Onların Öğretimi Konusundaki Politikası ve Türkiye'nin Geleceği" konusunda çok ilgi çekici bir konuşma yaptı. Prof. Balboni'ye göre, Avrupa Birliği içinde özellikle 2 dil hakimiyeti var: İngilizce ve Almanca, Romen dilleri olan (Fransızca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce) ise, İngilizce ve Almanca'ya karşı kendi dillerinin zarar görmemesi için hem Avrupa Birliği içinde hem de dışındaki Romen dilleri (Rumence, Moldavaca) arasında bir "Romen Toplulukları Dil Dayanışması" kurmuşlar. Mesela, İtalyanlar kendi üniversite ve liselerinde İtalyanca yanında başka Romen dilleri olan Fransızca, İspanyolca, Portekizce, Rumence dil kursları ve filolojileri kurarak, bu Romen dillerinin İtalya içinde çok sayıda kimse tarafından konuşulması ve yazılmasını sağlayarak o Romen dillerine "uzak süreli" bir destek veriyorlar. Aynı şekilde İspanya, Fransa, Portekiz ve Romanya'da da kendi ana dilleri dışındaki Romen dilleri öğretimine öncelik veriliyor.

Prof. Balboni şöyle dedi "Biz Romen dillerinin 21. yüzyıl sonunda da konuşuluyor ve yazılıyor olması için şimdiden uğras veriyoruz!" Ne büyük bir milliyetçilik (ulusculuk) veya "Pan-Romenizm" anlayışı!!! Avrupa Birliği içindeki İtalya, İspanya, Fransa ve Portekiz demek başka Avrupa devletlerine karşı böyle bir önlem alıyorlar demek? Yine Prof Balboni'ya göre, Fince, Hollandaca (Flamence), Danimarkaca ve ilerde üye olacak olan Macarca, Litvaca, Latviyaca, Estonca, Polonyaca'nın birer bağımsız diller olarak Avrupa Birliği içinde varlıklarını sürdürme şansı çok cılız ve az

(Prof. Balboni'nin mantıklı gerekçeleri çok uzun ve ayrıntılı olduğu için buraya aktaramıyorum).

Prof. Balboni'yi dinlerken, acaba biz Türk devletleri (7 tane) ve toplulukları (20'den fazla) kendi aramızda böyle bir "Dil Dayanışması" oluşturabilir miyiz, diye düşündüm? Böyle bir dil dayanışması, özellikle "A" ve "B" grubundaki Türk boylarına kendi konuşma ve yazı dillerini fire vermeden sürdürme konusunda hem manevi, hem de ekonomik ve siyasi destek verebilir. Eğer C grubundaki ilk 6 Türk devleti (Türkiye, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan) kendi güçlerini bir araya getirerek A ve B grubundaki Türk boylarına böyle bir destek veremezse, bu hem genel Türk kültürü ve onun temeli olan Türk dili açısından büyük bir kayıp olur. Ayrıca, yine bu 6 Türk

devleti böyle bir "Dil Dayanışma"sını kurmazlarsa, 21. yüzyılın 2.nci yarısında ise, "C" grubundan yalnızca ilk altısı 22. yüzyıl başında kendi anadilini sürdürüyor olabilecek.

Bu çok korkunç bir tablo, belki bazı kimselere fazla "abartılı" gelebilir, ancak ben 21. yüzyılda olması muhtemel büyük siyasi gelişmeler ve özellikle "iletişim" alanındaki İngilizce ve başka kültürlerin ezici egemenliği ve etkileri hesaba katarak, Türk dili ve kültürü bakımından böyle bir "kıyamet" senaryosu çizdim. Hatta, eğer Türkiye'de gittikçe yaygınlaşan aşağıdaki iki korkunç gelişme kısa sürede durdurulamazsa, Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi dili bile bir "folklor" malzemesi düzeyine düşecektir:

1. Türkiye'deki bazı üniversitelerde sürdürülen "Yabancı Dilde Eğitim" bütün üniversiteleri kapsarsa?

2. YÖK'ün öncülüğünü yaptığı "bilimsel yayınlar Türkçe değil, yabancı dillerde olsun!" politikası yaygınlaşır ve Türkçe bir "bilim dili" olarak geliştirilmezse?

Türkiye'deki Türk dili ve kültürünün 22. yüzyılda da güçlü ve etkili olarak varlığını sürdürebilmesi, ancak ve ancak Türkiye'nin başka Türk devletleri ve toplulukları ile kısa süre içinde "Dil Dayanışması" anlaşması imzalayarak, Türk dilinin dünyadaki bütün kollarını (öncelikle Karayçayı) koruma altına almasına bağlıdır! Yoksa, yukardaki korkunç senaryo gerçekleşebilir...

Yukardaki senaryoya karşı önlem almak için Türkiye'deki devlet adamları ve dilciler kısa sürede önce 6 Türk devleti (KKTC, Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan) daha sonra çeşitli Türk toplulukları yöneticileri ve kültür adamları ile bir araya gelerek bu "Dil Dayanışması" anlaşmasının temel maddelerini belirlemeleri gerekiyor. Aşağıdakiler, yalnızca şu anda aklıma gelen önemli maddelerdir:

1. Her bir Türk boyu başka Türk boylarının dilini öğrenme konusunda özel dil dersaneleri açmalı,

2. Her Türk boyunun liselerinde ek "Türk dili" olarak Türk dilinin çeşitli kolları için özel dersler koymalı,

3. Her Türk boyunun üniversitelerinde "Türk Dilleri ve Edebiyatları" bölümleri açılarak orada çeşitli Türk dillerinde uzmanlar yetiştirilmeli,

4. TÜRK-SAT uydu aracılığıyla her Türk boyunun anadilindeki televizyon yayımları bütün Türk ülkeleri ve boylarına ulaştırılmalı (Şu anda TÜRK-SAT aracılığıyla yalnızca Azerbaycan-1 kanalı Türkiye'de kablolu yayında izlenebiliyor. Azerbaycan TV kanalı yanında neden Türkmenistan, Kazakistan, Özbekistan, Kırgızistan, Tataristan ve başka Türk boylarının TV kanalları yok?)

5. Türkiye'de başta Karayça olmak üzere Türk dilinin bütün kollarında rahatça konuşabilen ve yazabilen uzmanlar ve aydınlar yetiştirilmeli.

6. Aynı şekilde, bütün Türk devletleri ve boylarında Türkiye Türkçesini rahatça konuşan ve yazabilen uzmanlar ve aydınlar yetiştirilmeli.

7. Bütün Türk boylarında "Ortak Türk Latin alfabesine" geçiş süreci hızlandırılmalı.

Demedi? Diye sormuştuk, bu yallanma alimler sustu. Sonra Altay neşriyatı bu altı makaleyi, "Kalem mücadelesi" adıyla broşür halinde yayınlamıştı.

6. Vatan Davamız Doğu Türkistan'dır

Doğu Türkistan vatanımızın tarihi adı olup, tarih eserlerinde kullanıla gelen ,hem de iki defa kurulan Cumhuriyetlerimize ad olan isimdir. Uluğ bildiğimiz Yusuf Has Hacib bin yıl öncesinde yazdığı " Kutadgu Bilig" adlı eserinin neşri girişinde : "Kamuğ Türkistan illerinde Buğrahan dilince bu kitaptan yahşarak hergiz kimerse tesnif kılmadı" diye vatanımızın adının Karahanlılar döneminde Türkistan olduğunu bildirmiştir. Lakin Çin istilacıları 1884 yılında Doğu Türkistan adını değiştirerek " Shin Chiang (Yeni yer)" denilen menfur adı koymuştur. Halkımıza, yeni nesillere vatanımızın adının "Shin Chiang" olmadan önce Doğu Türkistan olduğunu duyurmak kendini milliyetçi sayan her bir Uygur Türk'ünün milli borcudur. Vatanımız asla "Shin Chiang" olamaz. Vatanımızın ebedi ve kalıcı adı Doğu Türkistan'dır.

1948 yılı Çin Cumhuriyeti bir kurultayında Doğu Türkistan milliyetçi vekillerinin mücadelesiyle "Shin Chiang" iptal edilerek, " Çin-i Türkistan" olarak kabul edilmişti. O dönemin şartlarında bu karar bir adım ilerlemek idi.

Yukarıda geçen asrın ikinci çeyreğinden başlayarak Çin komünistlerinin istilasına kadar Doğu Türkistan'daki milliyetçilerinin kısaca manzarasıdır.

25 Eylül 1949'da Burhan Şehidi, Seyfeddin Azizi, İshakbek, Delihan, Sugurbayuf, Abdulkerim Abbasuf, Abdulkerimhan Mahdum..... ve başkalarının ihanetiyle milli armiyeye (ordunun) desteklediği Çin komünistleri tek kurşun bile atmadan Doğu Türkistan'ı istila ettiler. Şimdi yarım asır geçti; tarihimizde hiç geçirmediğimiz sömürge hayatını geçirmekteyiz.

Çin komünistleri her türlü hareketlerle (düzenledikleri operasyonlarla) Doğu Türkistan'da milliyetçilik, Türkçülük fikirlerini engelledi. Milliyetçi,

Türkçü insanları hapse atıp öldürttü. Toprak ıslahatı (toprak reformu) adı altında bir çok insanları hapse atıp öldürttü. 1958 yılında milliyetçilere karşı bir darbe daha başlatarak tüm Doğu Türkistan genelinde milli, manevi şahsiyetli alim kişileri şehit etti. Milli ordu dağıtıldı. Türkçülük ve milliyetçilik kavramları yasaklandı. Ardından düzmece "Doğal Afet" ilan edilerek halk açlığa ve sefalete sürüklendi. Böylece köylerdeki halk daha kolay komünizmin pençesine düşürüldü. Eğitimimiz ve dilimiz Çinlileştirilmeye yönlendirildi. Eğer Mao Ze Dung ölmeden siyasette değişiklik olmasaydı, dilimiz de tahrip olurdu. Bu tarihlerde Cho en lai, Mao Ze Dung gibi komünist liderleri peş peşe ölmeye başladılar. Çin'de Deng Shio ping iktidara geldi. Üçüncü umumi toplantıdan sonra Çinde siyaset değişerek demokrasi sözü verildi. "Çin'ce sosyalizm" gerçekte kapitalizm yürütüldü. Fikir sahasında da az bir serbestlik oldu, matbuatlarda Türk, milliyetçilik söz ve ibareler görülmeye başlandı. Bu dönemde Doğu Türkistan'da milliyetçilik hareketleri yeniden başladı. Bu arada merhum Mehmet Emin Buğra Bey'in Doğu Türkistan Tarihi adlı kitabı yurda gizlice girmeye başladı.

Doğu Türkistan'da Çinlilerin yarım asırdır sürdürdükleri Çinlileştirme, Komünistleştirme siyasetleri sarsıldı. Milliyetçilik yeniden güç kazandı. "Barın İnkılabı" bunun somut bir ifadesidir. Şimdi Doğu Türkistan'da Çine karşı yüzlerce milliyetçi inkılabı teşkilatlar kuruldu. Her yerde Çin'e karşı milliyetçilik hareketleri başlatıldı. Demek ki sömürgecilik, zulüm, diktatörlük, asimilasyon siyasetleri, kadınlara yapılan işkence ve kürtaajlar milliyetçiliği doğuran doğal sebeplerdir. Doğu Türkistan'da milliyetçilik Uygur milleti yaşadıkça devam edecektir. Çünkü M. Kemal Atatürk'ün de dediği gibi " Muhtaç olduğumuz Kudret damarlarımızdaki asıl kanda mevcuttur" herhangi bir güç içimizde yanan milliyetçilik ve iman ateşini söndüremez.

Hepinize sağlık dolu yaşam dilerim.

Doğu Türkistan'da Çinlilerin yarım asırdır sürdürdükleri Çinlileştirme, Komünistleştirme siyasetleri sarsıldı. Milliyetçilik yeniden güç kazandı. "Barın İnkılabı" bunun somut bir ifadesidir. Şimdi Doğu Türkistan'da Çine karşı yüzlerce milliyetçi inkılabı teşkilatlar kuruldu. Her yerde Çin'e karşı milliyetçilik hareketleri başlatıldı. Demek ki sömürgecilik, zulüm, diktatörlük, asimilasyon siyasetleri, kadınlara yapılan işkence ve kürtaajlar milliyetçiliği doğuran doğal sebeplerdir.

Dernekten Haberler

Sadettin Tantan'a Ziyaret

27.03.2002 tarihlerinde Kayseride Yurttaşlık hareketinin'başlangıç toplantısı nedeniyle şehrimizi ziyaret eden eski İçişleri bakanı Sayın Sadettin Tantan.. verdiği konferans esnasında soru cevap bölümünde Derneğimizin Genel sekreteri sayın Seyit Tümtürk'ün 'İçişleri Bakanlığı döneminde Çin ile yapılan suçluların iadesi antlaşmasının hatırlatılması artık bir bakan olmadığı imzadan dolayı bir pişmanlık duyup duymadığı hatırlatılması üzerine Sayın Tantan 'Yapılan o antlaşmanın devletin uluslararası bir politikası olduğunu savunarak bunun politika malzemesi yapılmamasını istedi, orda yaşamakta olan soydaşlarımızın yaşama standartlarını ve öz kültürlerinin korunulması gerektiğini belirterek kendisinin zamanın bakanı olması sebebiyle antlaşmaya imza attığını söylemiştir.

Toplantıdan birgün sonra Dernek yönetim kurulumuzu kahvaltıda kabul eden sayın Tantan'a Doğu

Türkistanda gelişmekte olan son olaylar hakkında bir rapor sunularak kendisine doppa ve bayrak hediye edilmiştir

Ankara'da Protesto Gösterisi

Çin başbakanı Zho Rongji (16-22.04.2002)

Dernekten Haberler

tariflerinde resmi bir ziyaret için Türkiye'de bulunmuştur. Bu ziyaret esnasında Türkiye'de yaşamakta olan Doğu Türkistanlıları temsilen başta Kayseri Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği olmak üzere İstanbul ve Ankara dernek temsilcileri, davamıza gönül bağı olan halkımızın geniş katılımıyla Ankara Güven Park'ta protesto da bulunmuştur.

Doğu Türkistanlılar adına bir açıklamada bulunan Kayseri Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Sekreteri Sayın Seyit Tümtürk 'Aziz vatanımız Doğu Türkistanda insan hakları ihlallerinin yaşandığını dile getirerek bunların biran önce durdurulmasını istedi.

Ankara Güven Parkta gerçekleştirilen bu pretosto eylemi Türk ve yabancı basın kuruluşları tarafından büyük ilgiyle karşılanarak okuyucularına anında flaş haber olarak sunulmuştur.

Ülkemizde yayın yapmakta olan ulusal TV kanallarında saat başı flaş haber olarak izleyicilerine canlı yayın yapılmıştır. Yabancı basın kuruluşlarında başta CNN, BBC, Herald Tribune pretosto eylemini manşetten izleyici ve okurlarına sunmuştur.

Mehmet Ağarın Ziyareti

Eski İçişleri Bakanı ve Elazığ bağımsız milletvekili Sayın Mehmet Ağar 27.04.2002 günü kalabalık bir basın grubu ve taraftarları ile dernek binamızı ziyarette bulunmuştur.

Ziyaret esnasında mahallemizin ileri gelen büyüklerimiz başta olmak üzere, Dernek yönetim kurulu hazır bulunmuştur. Dernek Başkanımız sayın Ebu Bekir Türksoy tarafından Mehmet Ağar başta olmak üzere, basın mensuplarına Doğu Türkistanda gelişmekte olan olaylar ve Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği'nin faaliyetleri hakkında detaylı bilgiler sunulurken Sayın Mehmet Ağar'a derneğimizin yayın organı olan GÖKBAYRAK dergisi ve Doğu Türkistan Gökbayrak'ı, Doğu Türkistan milli giyeceklerinden DOPPA hediye edilmiştir.

TBMM.'de AKP Liderleriyle Basın Toplantısı

Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Ankara ve İstanbul'dan gelen hemşerilerimizin katılımlarıyla TBMM'de grubu bulunan AK parti grup Başkanı sayın Bülent Arınç başkanlığında bir toplantı

tertiplendi. Toplantıda Sayın Arınç 'Doğu Türkistanda yaşayan dindış ve ırkdaşlarımızın , insan hakları adı altında her türlü zulüm ve baskıya maruz kalıyor'diyerek Çin Başbakanının Ankara'yı ziyaretini dile getirerek, 'Çin'in insan hakları ihlalleri, idam ve işkence konusunda en kötü ülkelerden biri olduğunu belirtti'

Toplantıyı kalabalık bir basın grubu takip etmiştir. Toplantı esnasında dernek yöneticilerimiz tarafından Doğu Türkistanda gelişen olaylar hakkında bir bildiri dağıtılmıştır.

Muhsin Yazıcıoğlu'na Gökbayrak

BBP Genel Başkanı Sayın Muhsin Yazıcıoğlu Kayseride partisinin olağan Genel Kurul Kongresi için geldiği şehrimizde Dernek yönetim kurulumuzu Kongrenin gerçekleştiği Kayseri Kapalı spor salonunda kabul etmiştir. Kendilerine Doğu Türkistan'da gelişmekte

Dernekten Haberler

olan son olayları içeren bir rapor ayrıca bağımsızlığımızın sembolü olan GÖKBAYRAK hediye edilmiştir.

Sayın Muhsin Yazıcıoğlu Doğu Türkistan davasının tüm Türk milletinin ortak davası olduğunu dile getirerek, davamıza ve derneğimize bu kutsal yolda yanınızda olduklarını her türlü destekleriyle beraber teyid etmişlerdir.

Prof. Dr. Ümit Özdağ, 8 Nisan 2002 tarihinde Türk Ocakları Kayseri Şubesi tarafından davetli olarak gelmiş olduğu Kayseri'de Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Merkezi Yönetim Kurulu tarafından Doğu Türkistan'a hizmetlerinden dolayı minnet ve şükranlarını belirtmişler, kendilerine Doğu Türkistan Gökbayrak'ı hediye etmişlerdir.

20.04.2002 Dünya İnsan hakları Konferansının yapıldığı Cenevrede yaşamakta olan Doğu Türkistan'lılar tarafından Çin zulmü

Prof. Dr. Ümit Özdağ
Doğu Türkistan

Dernekten Haberler

hür Avrupada dile getirilmeye çalışıldı. Başta Doğu Türkistan Milli Kurultay başkanımız sayın Enver Can Cenevrede insan hakları komisyonunda Doğu Türkistanla ilgili bir konuşma yapmış ve Avrupada faaliyet gösteren kuruluşlarımız da burada hazır bulunmuşlardır.

Kaşgarda Beklenmeyen Olağanüstü Hal
03.02.2002 tarihinde Enformasyon merkezimize gelen haberlere göre 1 şubat 2002 den itibaren Kaşgar şehri ve etrafındaki kasaba ve köylerde yaşayan insanlarda gerginlik her geçen gün artmaktadır. Muhabirimiz; polis ve asayiş güçleri diğer günlere göre daha sıkı kontrollere geçmiştir. Hiç bir ilan çıkartılmadan yapılan bu uygulamalar sonucu 300'e yakın Uygur Türkün'ü kimlikleri olmadığından dolayı tutuklamıştır. Tutuklanan bu kişiler 100 yuandan 200 yuana kadar para cezasına çaptırılmıştır. Bazı tutuklananlar şüpheli şahıslardır diye hapishanelere gönderilmiştir.

Gelen haberlere göre tutuklananlar arasında devlet dairelerinde çalışan memurlarında bulunduğu bildirilmektedir. Bugünden itibaren ana yollardaki bütün araçlar sıkı kontrol altında araştırılmaktadır. Kaşgar şehri bölgesinde bütün devlet daireleri okullar fabrikalar da 24 saat nöbet tutma şartı getirilmiştir.

Şimdiye kadar yapılmayan bu sıkı denetime bir anlam veremeyen Kaşgar halkı tedirginlik ve korku içinde yaşamlarına devam etmeye çalışmaktadır. Kaşgar Halkından bazılarına göre "Çinliler çok sert zulüm hareketine başladı" derken bazıları ise Çinlilerin nevrüz "ÇAGAN" bayramından dolayı herhangi bir olay olmasın diye halkı korkutmaktadır denmektedir.

Doğu Türkistan Enformasyon Merkezi
"The Society for Treathened Peoples" adlı Alman insan hakları örgütü 8 Nisan 2002 tarihinde Alman Başsavcılığına Çin Halk Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Ziang Zemin hakkında resmi suç duyurusunda bulundu.

Suç duyurusu Başsavcı Kay Nehm'e gönderildi; Bundesanwaltschaft, beim Bundesgreichtshof, Brauerstr. 30, 76137 Karlsruhe, Fax: (0049)721 819 15 90.

Aşağıda suç duyurusunun kısaca özeti verilmiştir.

Ağır yaralama suç kodu 224, hürriyeti kısıtlama suç kodu 239, zorlama, baskı suç kodu 240 ve ölümler sonuclanan ağır yaralama suç kodu 227 vb.....

Aşağıya isimleri verilen kişiler suç duyurularında kurbanlar olarak verilmiştir. Bayan Zhang Cuiying; Falun Gong tarikatı mensubu ilk olarak 2000 yılında tutuklandı ve işkenceye uğradı. Çin menşeli Avustralya vatandaşı. 2000 yılı Kasım ayında serbest bırakılmış ve Avustralya'ya dönmüştür.

Bay Zhao Ming; Falun Gong tarikatı mensubu, 13 mayıs tarihinde İrlanda'dan ayrıldı. Aynı tarihte tutuklanarak aylarca işkenceye maruz kaldı. 12 mart 2002 tarihinde serbest bırakıldı.

Bay Chen Zixiu; Falun Gong tarikatı mensubu 17 şubat 2000 tarihinde tutuklanmış, uğramış olduğu işkence sonucu 21 şubat 2000 tarihinde ölmüştür.

Bay Nizamettin Yusayin; Uygur, 7 nisan 1998 tarihinde uğramış olduğu işkence sonucu ölmüştür.

Bay Abdulcelil Abdumejit; Hapishanede işkence sonucu ölmüştür.

Bay Lobsang Sherab; Tibetli, 20 ekim 2000 tarihinde işkence sonucu ölmüştür. Bay Ngawang Kyonmey; 18 Kasım 2000 tarihinde serbest bırakılmadan önce hapishanede işkence görmüştür.....

Doğu Türkistan'da Mecburi Asimilasyon

Yazan: İlaría María SALA
Çeviri: Cemal AYDIN

Çin işgali altındaki Tibet Dalai Lama sayesinde dünya gündemindeki yerini koruyor ve Tibet konusunda Çin'e dışardan baskılar yapıyor. Fakat İsa Yusuf Alptekin bu dünyadan göçeli doğu Türkistan sähipsiz kaldı. Ne acıdır ki Doğu Türkistan'da baskı, şiddet ve zulmün vahşet boyutlarını aştığını gösteren Batılılar şimdilerde o soy ve dindaşlarımızın davasını üstleniyorlar da Türkiye'de bizler böyle bir davayı görmezden geliyor ve neredeyse yok sayıyoruz. Bu sayfalarda Fransa'da aylık olarak yayınlanan Le Monde Diplomatique (Şubat 2002) gazetesini adına Doğu Türkistan'a giden ve orada bizzat görüp yaşadıklarını anlatan Honkonglu bir gazetesinin iki tam sayfalık intibalarını okuyacaksınız.

Çok geniş bir alanı kaplayan Doğu Türkistan bölgesinde, Sünni Müslüman ve dilleri Türkçe olan Uygurların sekiz milyonluk nüfuslarıyla en kalabalık halk kitlesini oluşturduğu 17 milyon insan yaşıyor. Petrol, doğalgaz ve kömür gibi tabii kaynakların bulunmasından ötürü güçlendirilmiş olan Doğu Türkistan'ın bu stratejik durumu pekin açısından son derece önemli bir sahayı oluşturuyor. Ayrıca güneybatıda, Lop gölü kıyısında Çin ordusunun nükleer denemeler yaptığı mıntıklar da bulunuyor. Asırlar boyu Çin sömürgeciliğine direnmiş, Kaşgar veya başşehri Kaşgar olan Türkistan Cumhuriyeti'nin kurulduğunu görmüş, Mançurya savaşı beylerinin zulmüne uğramış, 1945'e kadar SSCB'nin de destek verdiği ikinci bir Türkistan Cumhuriyeti'ni yaşamış Doğu Türkistan, nihayetinde Çin hegemonyasına boyun eğmek zorunda kaldı. 1949'a kadar teoride kalan bir özerklikten yararlandı. Bu tarihte ise Çin Halk Cumhuriyeti, Çin Uygurları ile Sovyetler Birliği'nin Müslüman cumhuriyetlerinde yaşayan Uygurlar arasındaki sıkı münasabeteri keserek, Sovyet yayılmacılığına mani olmak için sınırlarını sağlamlaştırmak üzere genişletti. O günden beri halk sistemli angaryaların hedefi oldu.

Kültür devrimi sırasında camiler yerle bir edildi ve bölgede Türk kimliğini boğmak için çok sayıda Çinli'nin Türkistan'a yerleşmesi teşvik edilmeye başlandı. Deng Xiaoping'in iktidara gelmesine tesadüf eden dönem olan 1978'ten itibaren kısa süreli bir sükunet görülmüşse de, o zamandan bu zamana Çinileştirme siyaseti gittikçe artarak devam ettirildi.

Bunu neticesinde kendi yurtlarında yabancılar durumuna düşen Uygurlar arasında milliyetçilik güçlendi. Çin'le ortak sınırı bulunan Sovyetlerin üç Müslüman (Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan) cumhuriyetinin 1991'de bağımsızlıklarına kavuşmaları da bu harekete daha bir hız kazandı. Sınırın her iki yakasındaki Uygurlar bir Uyguristan Cumhuriyeti hayal etmeye koyuldular. Baskı, bu temayülü daha da arttırmaktan, karşılıklar doğurmaktan başka bir şey yapamadı. Nisan-Mayıs 1996 ile 5 Şubat 1997 arasında yiğitla tutuklamalar yapıldı. Kazakistan sınırındaki 300 bin nüfuslu Yining şehrinde isyan patlak verdi, dokuz kişi hayatını kaybetti ve yüzlerce insan yaralandı (Pekin bunu on ölü ve otuz yaralı olarak açıkladı). Bu isyan sırasında göstericiler "Bağımsız bir İslam Devleti"nin kurulması çağrısında bulundular. Doğu Türkistan Milli İhtilal Birliği Cephesi (DTMİBC), sadece o 1997 yılında 57 bin Uygur Türk'ün tutuklandığını açıkladı.

Son on yıl içinde Doğu Türkistan'a yerleştirilen Çinli Han nüfusu yüzde 31'den fazla arttı. Bu durum, Çin İmparatorluğu ile Orta Asya halkı arasında yüzyıllardır süregelen ve hiçbir zaman sevimli olmayan komşuluğu daha da zorlaştırdı. 1949 yılında Pekin, Doğu Türkistan'ı tamamen kontrolü altına aldığında, yerli nüfus yüzde 6 civarındaki Çin nüfusuna karşılık yüzde 94' aşan ezici bir çoğunluğa sahipti. Halbuki bugün Çinli nüfusu toplam yerli nüfusun yüzde 40'ından fazlasını oluşturuyor. Ekilip dikilebilir topraklar azaldıkça da iki taraf arasındaki gerilim giderek şiddetleniyor. Tehlikeli bir çark dönüyor şimdi. Camilerin giderek kapatılması veya yıkılması, Uygur Türkçesiyle ders veren (ve varlıkları aslında Çinli yetkililer tarafından garanti edilmiş olan) okulların yeterli mali destekten mahrum bırakılması, dini ibadetlerin baskılara maruz bırakılıp engellenmeye çalışılması, gerginlik ve şiddeti doğuruyor. Bundan dolayı dönem, dönem isyanlar çıkıyor ve bu isyanlar çok sayıda tutuklamalar ve büyük ölçüde idamlar yapılarak bastırılıyor.

Milletlerarası kamuoyunca ve insan hakları derneklerince protesto edilmesine rağmen, 1996 yılından beri merkezi hükümet ayrılıkçı hareketleri bir demir yumruk politikasıyla, acımasız bir şiddet uygulayarak sona erdirmeyi deniyor. Ayrılıklara olduğu kadar, aydınlara, özerklik isteyenlere ve kamu düzenini bozanlara da aynı sertlikle uygulanan bu şiddet politikasından ötürü sert bir kampanya devam ettiriliyor, devasa kamu davaları açılarak insanlar en ağır cezaya çarptırılıyorlar. Mavi üniformalar giydirilmiş, saçları kesilmiş, elleri arkalarına kelpçelenmiş ve hemen, hemen hepside Uygur Türk'ü olan mahkumları taşıyan kamyonlara sık sık rastlanıyor. Boyunlarında ise Arap ve Çin harfleriyle yazılmış "ayrılıkçı" veya "kamu düzenini bozucu" pankartları sallanıyor. Yetkililer tarafından seyirciyle zorla doldurulmuş stadyumlarda teşhir ediliyor, ardından idama mahkum ediliyor ve doğruca idam yerine sevk ediliyor. Milletlerarası Af Örgütüne göre Doğu Türkistan, Çin'in siyasi mahkumları ölümlü cezalandırmaya devam ettikleri tek eyalet. 1997 ile 1999 arasında 200'den fazla kişi burada idam edildi. Söylenildiğine göre resmi basın susmayı adet edindiği için, gerçek rakamların bunun katbekat üstünde olduğu belirtiliyor.

Eskinin yeşimtaşı şehri olan Hotan'da, şehir merkezindeki Uygur mimarisinin tamamen yok edilip Çin zevkinin her yeri istila etmesine karşılık, Çinli Hanlar ile Uygurlar arasındaki kutuplaşmadan ötürü halkın giderek hızla İslamlaşması dikkat çekiyor. Saldırı, silah bulundurma veya sadece "ayrılıkçı" olmakla suçlanan kimselerin "polis tarafından aranıyor" yazılı fotoğrafları şehrin sokak lambası direklerini dolduruyor. Kendisiyle konuştuğumuz Hotanlı bir Uygur Türk'ü şunları söyledi: "Bütün halkı suçlu olarak görüyorlar. Gulca'da (yakın zaman önce büyük ayaklanmaya sahne olan diğer adıyla İli şehrinde) olduğu gibi burada da hemen hemen her aileden bir fert ya idam edilmiş, ya öldürülmüş, ya hapsedilmiş veya kayıptır. Bunların hepsi de çıkarılmadan hapsedilmişler ve işkence görmüşlerdir. Bu ailelerin bütün çocukları çok güçlü, fakat gizli bir kinle büyüyecekler ve ileride teşkilatlanıp mümkün olan harekete geçmek için fırsatları kollayacaklardır." Çin, Doğu Türkistan ekonomisini geliştirerek ve halkı kavuşturarak ayrılıkçı hareketlerin önünü almak istiyor. Ne var ki buraya akıtılan para ve imkanlardan sadece Çinliler istifade ettiriliyor. Uygurlar sistemli olarak mağdur ediliyorlar. Çin'in Doğu Türkistan'ı geliştirerek kendisiyle buradaki halk arasındaki bağı kuvvetlendirme umudu, başarısızlıkla sonuçlanacak gibi görünüyor. Zira palazlanan Uygur iş adamlarının Çin aleyhtarı hareketleri destekledikleri ve Uygur kültürünü yaşatmak için gayret gösterdikleri gözleniyor. Öte yandan, Doğu Türkistan'daki Çinlilerin zenginleşmeleri ise sırf oradaki varlıklarıyla bile yerli halkın öfkesinin daha bir bilenmesine yol açıyor.

Her ne kadar Çin Propagandası kendi kontrolüne karşı çıkan her hususu "terörist" olarak adlandırmakta kararlı olsa da, Doğu Türkistan'da olup biteni gizlemek zor. Aslına bakarsanız, Doğu Türkistan'da söz konusu olan mesele, kesinlikle dini bir mesele değil, tam aksine sivil hak ve hürriyetlere saygı, dahası zorla asimile edilmek üzere olan bir milletin ve bir kültürün hayatta kalabilmesi meselesidir.

Kaynak: Türk Edebiyatı Dergisi, Sayı: 342, Sayfa: 50-51

Türk Milleti İncinmiştir

Selim TUNÇBİLEK

Çin Başbakanının ülkemizi ziyaretleri sırasında, uluslar arası ilişkilerin **ne demek olduğunu yeterince** kavrayamamış kimi insanlar; düşünce, davranış ve sözlü ifadelerinden damarlarında Türk kanı taşıyan bütün Türkler incinmiştir. Bu incinmeye sebep olan demaç Türklerin en eski vatani ve şimdi Uygur Türk'ü kardeşlerimizin yaşadığı Türkistan'da yaşanan hadiseleri sayın başbakanın yeterince anlayamamış olmasından kaynaklanan ve onları terörist ilan eden demecidir. Sayın Başbakan "Çin, ayırım gözetmeksizin özerk bölge halkının gelişip kalkınmasına önem veriyor.(!) Türkiye, Çin'in toprak bütünlüğüne önem veriyor ve Sinciang Uygur'daki (Doğu Türkistan) terörist faaliyetleri desteklemiyor." diyerek Türk milletini incitmiştir.

Bu incinme, asıl itibariyle Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Başbakanlığını yapan zatın, sanırım idrak ve hafıza sağlığının da yeterince yerinde olmadığı konusunda, Türk kamu oyununda intiba da doğrudur ki infial oluşmadı. Oysa bu durum dünya devletlerinden herhangi birinde yaşanmış olsa çok ciddi tepkiler oluşur veya ilgili devletin sayın başbakanı hemen istifa ederek topluma beklenen saygısını sunardı.

Ülkemizde de bunu beklemek hakkımız olmasına karşın, Cumhuriyet tarihinde bunun örneğini görmek kısmet olmadığı gibi Türklüğün sorunlarının görmezlikten gelinmesi adeta bir meziyet sayılmıştır. Bu duruma Yüce Türk milleti şimdilik "sabır" diyerek tahammül göstermektedir.

Dünyaca bilinir ki bu milletin ayrıntı kabarmaya görsün. O zaman önünde durmak mümkün değildir. Zincirler kırılır, demir dağlar eritilir ve Türk'ün yüce ülküsü uğruna bütün engeller ne bedelle olursa olsun çğnenip ortadan kaldırılır.

Doğu Türkistan herhangi bir toprak parçası değildir. Doğu Türkistan, Türk'ün ruh bulduğu coğrafyanın adıdır. Türk'ün öz be öz vatanıdır. Kaşgar, Turfan, Yarkent ve Hoten şehirleri ile Altay ve Tanrı Dağları bu Türk vatanındadır. Bu vatan parçası her Türk'ün ruhuna işlenmiş Türkçe gibidir. Onu Türk'ün dilinden, yüreğinden, idrakinden söküp atabilmek mümkün değildir. Zira Türk'ün en büyük lügatı olan "Divan-ı Lügat-it Türk" bu vatan parçası üzerinde vücut bulmuş, "Kutadgu Bilig" bu topraklarda bilgi hazinesi haline gelmiş. "Atabet-ül Hakayik" bu toprakların kokusunu hakiki olarak ruhlarmıza nakşetmiş, bizi biz yapan bütün özellikler bu vatan toprağında Türk'ün ruhuna sinmiştir.

Türkistan demek Türk vatanı demektir. Bunu bilmeyen devlet yöneticisi, Türk için züldür. Çin devleti Doğu Türkistan toprakları üzerinde bütün

insanlığı titreten zulümler işlerken, Dünya konuya ilgisizdir. Türkiye'yi yönetenler gerçekleri görmek istememektedirler. 1990'lı yılların başında Doğu Türkistan, Barın katliamı ile kan ağlamış; 9 Türk köyü haritan silinmiş, 7000 kişinin tutuklandığı o günlerde 2500'ün üzerinde Türk şehit edilmiş, kimyasal silah kullanan Çin tarih önünde; büyük bir insanlık suçu işlemiştir. Ne zaman Çin'li yöneticiler Türkiye'ye bir gezi düzenleseler Doğu Türkistan topraklarında zulüm azalmadığı gibi bilakis artarak devam etmiştir. Bunda, Doğu Türkistan topraklarında Çin siyasetini gündeme alarak eleştirmeyen Türk devlet yöneticilerinin ilgisizliği de etken olmuştur. Korkarız ki; Çin Başbakanının Türkiye gezileri ardından böyle bir çılgınlık yapılmaz.

Doğu Türkistan'da yaşayan 35 milyona yakın Uygur Türk'ü hiçbir zaman biz Türk değiliz demedikleri gibi Çin'in şiddetli baskılarına rağmen Uygur Türküyüz demeyi ısrarla vurgulamaktadırlar.

Türkiye Cumhuriyeti'nin istisnasız bütün yöneticileri yer yüzündeki bütün Türklerin huzur ve mutluluklarından kendilerini sorumlu tutmak zorundadırlar. Türk ülküsü ile donatılmış, bezenmiş Türk yönetici arzulama düşüncemiz, Türklüğümüzün bize tanıdığı tabi ve evrensel bir hakktır. Biz bu sorumluluğu duyan yöneticilerin özlemi içerisindeyiz. Acıdır ki; bu özlemimiz daha çok süreceğe benzer. Bu sebeple Türkiye'de yaşayan biz Türkler Türkiye dışındaki kardeşlerimizin acılarını da bizim gibi paylaşma **çabasında** içinde olan yöneticileri arzulama hakkına sahibiz. Çin'den geleceği ümit edilen turistlere ihtiyaç duyan devlet yöneticilerimiz, şunu iyi bilmeliler ki bu turistlerin büyük bir çoğunluğunu Türk vatanını görme arzusunda olan Doğu Türkistanlı kardeşlerimiz oluşturacaktır. Bunu göz ardı eden bir anlayışı her Türk gibi biz de şiddetle kınıyoruz.

Bu noktada asıl konu edilmesi gereken sorun; Doğu Türkistanlı Türklerin seyahat hakkını elinden gasp eden Çin yönetiminin sorgulanması gerçeğidir. Dünya kamuoyu insanın temel hak ve özgürlüklerinden olan seyahat özgürlüğünü kısıtlayan Çin'i iyi tanımalıdır. Bu tanıtımda Türkiye, üzerine düşen insani ve vicdani sorumluluğunu da yerine getirmelidir.

Bu yönde atılacak her adım sadece ülkemizde değil bütün dünyaca takdir ve saygı görür. Bunu en çok idrak etmesi gereken sayın Başbakanın davranışları ise dünyada sadece Çin'i memnun etmiş ama; Türk milletini incitmiştir.

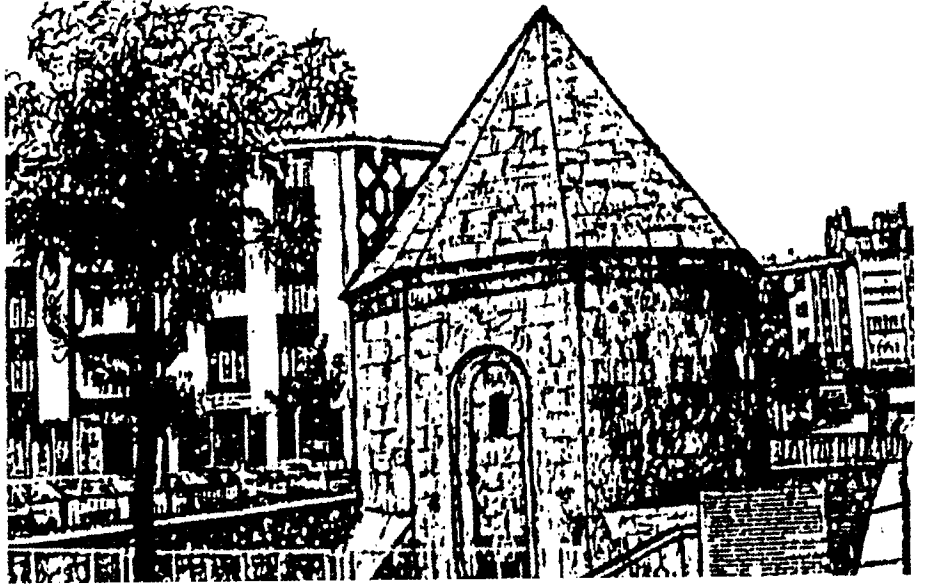
Kürelleşmeci siyaset ve iş çevrelerinin çıkarları uğruna bir Türk yurdu daha, bir Türk kolu daha feda mı edilecek? Türkçüler bu adımları mahşeri vicdanlarına kazıyacak ve hesabını görecekler.

Ahi Emir Ahmed bin Zeyn'el-Hac

İsmetullah YESEVİ

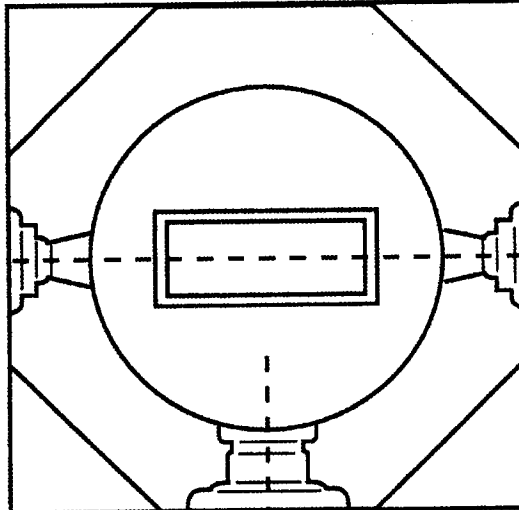
13. yüzyılın ikinci yarısı ile 14. yüzyılın ilk yarı arasında yaşayan büyük Türk Ahi Emiri'dir. Türkistan'dan (Horasan) göç yoluyla gelen Uygur boylarındandır. Önce Bayburt'ta yaşamış, sonra Sivas'a yerleşip tekke, zaviye ve zengin vakfını burada kurmuştur.

Yusuf Akyurt'un 1 ağustos 1947 tarihli Ülke Gazetesine yazdığı makalede vakfiye hakkında şu bilgiler vardır. "Sadır-ı mükerrem ve fehmetli bahadır ekabir ve havas ve ehl-i yakın ve ahlâsın maye-i iftihar ve mürüvvet erbabının ve tarikat ve hakikat erbabının ulusu Ahi Emir Ahmet bin Zeyn diye mestur olmasına nazaran Sivas'ta ahilerin en büyük emiri olduğunu isbat edecek müim vesaitendir. Bu vakfiye gayet zengin olup 36 kalem köy,mezra,han,hamam vesaireyi vakfetmiş ve bazen bir kalemde beş altı karye(köy) ve 18 dükkan mezkûr büyük bir divan vakfeylemiştir. Bu kadar azim evkafı hem türbesine hemde bu evkafın humsünü Sivas'ta Tokmakpazarı(Kapı) mahallesinde gelip gidenler için bina eylediği zaviyenin mesalihine ve Sıcak Çermik karyesinde bina eylediği mescidin tamirine ve bina eylediği zaviyenin mefruşat ve kabl ar, kazanlar ve kandiller,şamdanlar ve mumlar ve yağlar ve me'kulat ve havayic-i zaruriyesini tedarikle zaviyenin imam ve müezzin ve ferraş ve işçilerine sarf olunmasını şart kılan büyük ve muteber bir şahsiyet olduğunu ayan olarak göstermektedir. Aynı vakfiyede vakfın

mahhallesinde bina eylediği ve Ehberi adıyla meşhur iki hamamın mevkileri tespit edilmiştir."

Ahi Emir Ahmet yaptırdığı eserlerden başka Sivas'a bağlı Yıldızeli'nde Yenihan adıyla meşhur büyük bir kervansaray yaptırmış ise de maaselef bu gün yeri belli olmayacak bir hale gelmiştir. H.733 (M.1333) Tarihli vakfiyesi Vakıflar Bölge Müdürlüğünün 608 nolu defterinin 4. sayfasında kayıtlıdır. Ahi Emir Ahmet Türbesi Sivas ili Paşabey mahallesi Ahi Emir Caddesi üzerindedir. Türbe kare kaide üzerinde sekizgen planlı olarak inşa edilmiştir. Giriş kapısı doğu yönündedir. 0,43 x 0,60 m ölçüsündeki kitabesi Reşit Akif Paşa tarafından Gökmedrese'ye nakledilmiştir. Albert Gabriel'in Anadolu Türk Anıtları 1930 adlı eserinin 1. cilt sayfa 167 Yenihan kitabesi yazılıdır. Anadolu Türklüğünün yayılmasında, Türk dilinin kullanılmasında ve sosyal hayatın düzenlenmesinde önemli hizmetler vermiştir.

Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin Tarihteki Yeri ve Önemi

Ebubekir TÜRKSOY

Doğu Türkistan Kültür ve Dayanışma Derneği Genel Başkanı

Öncelikle; Türk ve İslam dünyasında, Doğu Türkistan'da yaşayan 35 milyon Müslüman Türk'e uygulanan baskı, zulüm ve asimile hareketleri ve tüm dünya kamuoyunda Çin hükümetinin İnsan Hakları ihlalleri açısından gündemin en üst sıralarında olması gerekirken; Çin'in büyük bir ekonomik pasta olması, diğer ülkelerin bu pastadan mümkün olduğunca büyük bir pay alma çabaları yüzünden göz ardı edilen, unutulmuş Doğu Türkistan'ın dile getirilmesi ve kamu oyuna anlatılması için düzenlediğimiz panelimize ilginizden dolayı siz değerli misafirlerimize teşekkür eder, hoş geldiniz diyorum.

Sayın Prof. Dr. Mehmet Saray'ın dünyanın dört bir köşesinde yaşayan Türk topluluklarını anlattığı "ATATÜRK ve TÜRK DÜNYASI" adlı kitabında, Uygurlar (Doğu Türkistan Türkleri) bölümünün başında yer alan şu sözleri Doğu Türkistan ile ilgili buna benzer panellerin ve toplantıların düzenlenmesi gerekliliğini bir defa daha ortaya koymaktadır. Sayın Saray şu ifadeleri kullanıyor : "Uygur ve Karahanlı Türk Devletleri gibi kültür tarihimizde önemli yerleri olan devletlerin kurulduğu bugünkü Doğu Türkistan'ın tarihi hakkında yok denecek kadar az araştırma yapılmış bulunmaktadır. Dolayısıyla, bir zamanlar Kutadgu-Bilig müellifi Yusuf Haz Hacip ile Divan-ı Lügat-it-Türk yazarı Kaşgarlı Mahmut gibi büyük şahsiyetleri sinelerinden çıkarmış olan Doğu Türkistan Türklerinin bugünkü durumları hakkında da çok az bilgiye sahip bulunmaktayız.". Türk dünyasının ana vatanı Doğu Türkistan, bilindiği üzere ilk yerleşik hayata geçen Türk kavmi olan Uygur'ların vatanıdır. Bu ilk yerleşik hayata geçen Türk kavmi, doğal olarak Türk dünyasında ilk kalıcı eserleri bırakmış, şehirleşme, tarım ve bayındırlık konularında çok önemli eserler ortaya

koymuştur. Bu nedenle Doğu Türkistan hakkında geniş kapsamlı araştırmaların yapılması, Avrupa'nın bir buluşu olarak dünyaya lanse edilen matbaanın ilk olarak M.Ö. 2000'li yıllarda Uygurlar tarafından kullanıldığının anlaşılmasında olduğu gibi, Türk medeniyetinin gelişmişlik düzeyini ve insanlığa katkılarının tüm dünyaya en doğru şekilde anlatılması gerekmektedir. Bunun yanında uzun bir süreden beri Çin işgali altında bulunan Doğu Türkistan'ın yakın tarihi ve bu tarih içinde Doğu Türkistan'da yaşanan istiklal mücadeleleri ve Çin'in uyguladığı baskı ve özellikle asimile hareketlerinin dünya kamu oyuna açıklanması bir gereklilik haline gelmiştir. Bu doğrultuda 12 Kasım 1933 yılında kurulan Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin tarihteki yeri ve önemini inceleyeceğimiz bu panelin, Doğu Türkistan davasının anlatılmasında önemli bir boşluğu dolduracağı inancındayım.

1993 Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin önemini anlatmak için Dünyanın ve Orta Asya'nın o dönem içinde bulunduğu durumu gözden geçirmek gerekir.

Tarihte pek çok Türk imparatorluğuna sahne olan ve Türk milletinin anavatanı Orta Asya'da Timuroğulların zayıflayarak Hindistan ve Afganistan'a çekilmesi ile Cengizogulları dönemi başladı. 16 y.y. başlarında Orta Asya gittikçe parçalandı ve bütünlüğünü kaybetti. 16. Y.y. sonlarına gelindiğinde Orta Asya'da bir birine düşman küçük Türk hanlıkları ortaya çıktı. Gittikçe dış dünya ile ilişkisini kesti ve içine kapandı. Bunda, Orta Asya'nın zenginliğinde büyük önemi olan İpek Yolunun, Vasca De Gama'nın Ümit burnu yolu ile doğuya doğru deniz yolunu bulması ile önemini kaybetmesinin ve İran'da kurulu bulunan Safevi devleti nedeni ile Osmanlıların Orta Asya'ya uzak kalmasının

büyük etkisi vardır. Sıcak denizlere inme konusunda uzun süredir bir çıkış arayan Çarlık Rusyası 1550 'li yıllardan itibaren Volga boylarına inmeye başladı. Bu amaçla ilk olarak Kırım ve Kafkas bölgesine inen Ruslar 19. Asırda, Orta Asya daki bu parçalanmış görüntüden yararlanarak Orta Asya'yı istila etmeye başladı ve 1866 yılında Ruslar Orta Asya'da işgal ettikleri bölgeleri ilhak ettiklerini açıkladı. Rus istilası döneminde Orta Asya Türkleri olağan üstü mücadeleler vermelerine rağmen parçalanmış durumları ve günün teknolojisine sahip Ruslara karşı gerekli donanımlarının bulunmaması yüzünden çok ağır kayıplar verdi ve uzun süreli başarılar elde edemediler. 1. Dünya savaşı esnasında Rus'yada 1917 ekim'inde meydana gelen Bolşevik ihtilali ile Rus'ya komünist idareye geçti ve Çarlık Rusyası tarihe karıştı. Bu dönemde 1917 'de başlayan, "basmacı" hareketi olarak

adlandırılan Orta Asya Türklüğünün bağımsızlık mücadelesi de 1925 yılında Ruslar tarafından önlendi ve Orta Asya'da hepsi Türk olan kavimler parçalanarak 5 ayrı cumhuriyet kurularak S.S.C.B'ne dahil edildi (Kazakistan, Tacikistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Kırgızistan). Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1933 yıllarına gelindiğinde Batı Türkistan Tamamen S.S.C.B. işgali altında bulunuyordu.

Doğu Türkistan'ın güneyindeki komşuları Hindistan ve Pakistan, Hint-Türk imparatorluğunun çöküşünden sonra küçük hanlıklara bölünmüştü. Bu durumdan yaralanan İngiltere 1850 yılında bölgeyi sömürge haline getirdi. 1. Dünya savaşından sonra bölgede bağımsızlık hareketleri arttı. 20. Asrın başında, Hindistan, Pakistan ve Afganistan 2. Dünya savaşından sonra bağımsızlıklarını elde edene kadar sürecek uzun bir mücadeleye başlamışlardı.

Avrupa'da ise 1. Dünya savaşının yeni sona erdiği yıllardı. Bu ilk büyük cihan harbinden sonra mağlup olan Almanya, İtalya gibi devletlerde, 1919-1923 yılları arasında imzalanan ağır koşullu anlaşmaların etkisi ile Nazi taraftarlarının sayısı artmaya başladı. 1922 yılında İtalya'da Mussolini, 1933 yılında da Almanya'da Hitler

Tarihte pek çok Türk imparatorluğuna sahne olan ve Türk milletinin anavatanı Orta Asya'da Timuroğulların zayıflayarak Hindistan ve Afganistan'a çekilmesi ile Cengizogulları dönemi başladı. 16 y.y. başlarında Orta Asya gittikçe parçalandı ve bütünlüğünü kaybetti . 16. Y.y. sonlarına gelindiğinde Orta Asya'da bir birine düşman küçük Türk hanlıkları ortaya çıktı. Gittikçe dış dünya ile ilişkisini kesti ve içine kapandı. Bunda, Orta Asya'nın zenginliğinde büyük önemi olan İpek Yolunun, Vasca De Gama'nın Ümit burnu yolu ile doğuya doğru deniz yolunu bulması ile önemini kaybetmesinin ve İran'da kurulu bulunan Safevi devleti nedeni ile Osmalıların Orta Asya'ya uzak kalmasının büyük etkisi vardır. Sıcak denizlere inme konusunda uzun süredir bir çıkış arayan Çarlık Rusyası 1550 'li yıllardan itibaren Volga boylarına inmeye başladı. Bu amaçla ilk olarak Kırım ve Kafkas bölgesine inen Ruslar 19. Asırda, Orta Asya daki bu parçalanmış görüntüden yararlanarak Orta Asya'yı istila etmeye başladı ve 1866 yılında Ruslar Orta Asya'da işgal ettikleri bölgeleri ilhak ettiklerini açıkladı.

iktidara geldi. 1929 yılında dünya çapında meydana gelen ekonomik kriz batılı sanayileşmiş ülkeler arasındaki kutuplaşmayı iyice arttı ve 2. Dünya savaşının yaklaştığının belirtileri ortaya çıkmaya başladı.

1. dünya savaşında mağlup devletler arasında yer alan Osmanlı devletinin toprakları, müttefik devletleri tarafından sömürge haline getirilirken, Anadolu'da Ulu önder Atatürk'ün önderliği ile kurtuluş savaşı başladı. Anadolu Türk halkının üstün cesareti, kahramanlığı ve bağımsızlığa olan inancı ile başarıya ulaşan kurtuluş savaşı sonucu Bağımsız Türkiye Cumhuriyeti kuruldu. O dönemde tek bağımsız Türk cumhuriyeti olan Türkiye'nin yıldızı gün geçtikçe parlamakta ve emperyalist ülkelere karşı kazandığı başarı, diğer esir ülkelerin bağımsızlık mücadelelerini etkilemekteydi.

Dünyada bu gelişmeler olurken Çin'de, kendi içinde çalkalanmakta idi. 1911 yılında meydana gelen ihtilal ile binlerce yıl süren imparatorluğun son temsilcisi olan Mançu-Çin imparatorluğu sona erdi ve cumhuriyet kuruldu. Bu arada Rus'yadaki Bolşevik ihtilalinin etkileri Çin de de görülmeye başladı ve Çin Komünist partisi kuruldu. Komünistler milliyetçilere karşı yer yer ayaklandı ve Çin'de 1949 yılına kadar sürece iç

savaş başladı. 1927'de Çan-key-şek komünist ayaklanmayı bastırarak, Nankin'de milliyetçi hükümeti kurdu. Çin'deki bu iç kargaşalıktan yararlanan Japonya 1931 yılında Mançurya'ya girdi ve sözde bağımsız olan fakat gerçekte kendi himayesinde olan Mançuguo adlı devleti kurdu. Bununla yetinmeyen Japonlar 1932 yılında kuzey Çin'e girerek Güneye ilerlemeye başladı.

1911 yılında meydana gelen ve Çin İmparatorluğunu bitiren ayaklanmadan sonra Doğu Türkistan'da 1949 yılına kadar devam edecek, Merkez Çin hükümetinin hakimiyetinden uzak, kendi başına buyruk ve yeri geldiğinde Rus'ya ve Çin arasında ikili oynayan valilerin yönetimi devri başladı. Bu döneme ilk Doğu Türkistan'lı tepkisi 1 yıl sonra İli vilayetinde meydana geldi. 1912 yılında başlayan bu ayaklanma kanlı ve çok vahşi bir şekilde bastırıldı. Bu ayaklanmadan sonra sessizliğin hakim olduğu Doğu Türkistan'da, 1931 yılında Kumul'da Hoca Niyaz Hacı liderliğinde bir ayaklanma başladı. Hoca Niyaz Hacı Tungan denilen Müslüman Çin'lilerin yardımı ile başarı sağladı. Bu ayaklanmanın etkisi ile 1932 yılı aralık ayında Turfan'da General Mahmut Muhuti, Karışehir vilayetinde Hafız Beg, ocak 1933'te Küçar'da Temur Beg, şubat ayında Hoten'de Mehmet Emin Buğra ve Sabit Damolla, Nisan ayında Kaşgar'da Osman Beg, Altay'da Şerif Han Töre ayaklandılar. Bu ayaklanmalar sonucunda Çin'liler çok ağır yenilgilere uğramıştır. Sonucunda bir kaç vilayet dışında tüm Doğu Türkistan bağımsızlığını kazandı. 12 kasım 1933 tarihinde "Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti" kuruldu.

Yukarıda bahsettiğimiz, dünyanın içinde bulunduğu şartlarda; Orta Asya'nın göbeğinde, iki emperyalist güç arasında ortaya çıkan bu Müslüman Türk devletinin tarihteki önemi büyüktür. O dönem şartlarında, dünyanın paramparça görüntüsü içinde, tek bağımsız Türk devleti olan Türkiye Cumhuriyeti'ne kardeş bir Türk cumhuriyetinin kurulmuş olması, bu cumhuriyetin adında direk olarak Türk adının yer alması ve Türklüğün ana vatanı Doğu Türkistan'ın hemen hemen tümünde hakimiyet sağlamış olması takdir edilmesi gereken büyük bir başarıdır.

Her ne kadar da olsa bir birleri ile sorunları olan iki ülke gibi görünen Çin ve Rusya, Orta Asya'da ortaya çıkan bu Türk cumhuriyetinden çok büyük rahatsızlık duyuyordu. Rusya, bu bağımsız devletin kendi ülkesinde yer alan Türk boylarını etkilemesinden çekindiği için Çin'lilerin yardım teklifini kabul etti. 1934 yılına Altay bölgesinden Kızıl Ordu Doğu Türkistan'a girdi ve

Urumçi'yi kuşatmış durumda bulunan Tungan'ları mağlup etti. Sonrada Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'ni Çinliler ile anlaşarak, ortak bir idare oluşturulması için zorladı. Ve sonuçta bu cumhuriyet misyonunu tamamlayarak tarihin altın sayfalarındaki yerini aldı.

Bu cumhuriyet, Türkiye Cumhuriyetinin kurulmasından sonra Orta Asya'da, kurulan ilk Türk cumhuriyeti olma özelliğini taşır. Başlatmış olduğu ateş ve çizdiği yön, Doğu Türkistan'ın bağımsızlık davasında önemli bir yere sahiptir. Öncelikli olarak 1949 yılına kadar meydana gelen ayaklanmalarda, bu cumhuriyetin kurulmasını sağlayan ayaklanmaların etkisi oldu. 1949 yılı ve hatta günümüze kadar meydana gelen olaylarda, bu ayaklanmalarda ve cumhuriyet içinde yer alan liderlerin önderliğini görmekteyiz.

Doğu Türkistan halkının bağımsızlık sembolü olan ve derin manalar içeren "AY YILDIZLI GÖKBAYRAK" ve ayaklanmada bir fiil görev almış mücahid Muhammed Ali Tevfik'in sözlerini yazdığı Milli marşımız bu cumhuriyet döneminde kabul edildi.

Bu cumhuriyetin kuruluşu ve yıkılışı esnasında yaşananlardan yola çıkılarak şu saptamaları yapabiliriz.

1. Çoğu zaman bir birine düşman gibi görünen Çin ve Rus devletlerinin, konu Türk milleti olduğu zaman her şeyi göz ardı ederek birlikte hareket ettikleri ve kesinlikle ikisinden birine güven duyulamayacağı.

2. Müslüman olmalarına rağmen Tungan'ların iki yüzlü ve her zaman Müslüman Türk milletine karşı oldukları.

3. Türklüğün bağımsızlık mücadelesinde, karşısında olan devletin isterse nüfusu bir milyar olsun, istediği kadar silah ve teçhizat üstünlüğü bulunursa bulunsun bir engel teşkil edemeyeceğidir.

Doğu Türkistan İslam Cumhuriyeti'nin kuruluşundan bu yana 67 yıl geçmesine rağmen, Doğu Türkistan'da yaktığı bağımsızlık ateşi hala sönmemiştir.

Son 10 yıl içinde meydana gelen Barın, Hoten ve İli ayaklanmaları ile ortaya çıkan Doğu Türkistan içinde ve dışındaki gelişmeler göstermiştir ki, Çin Halk Cumhuriyeti'nin akıbeti de S.S.C.B gibi olacak ve Doğu Türkistan kısa bir süre içinde bağımsızlığını kazanacaktır. 12 Kasım 1933 yılında semalarda dalgalanmaya başlayan Gökbayrak'ın yeniden gönderdeki yerini alacağı günler yakındır.

Bugün, Türk'ün her şeyi ile özüne döndüğü, yarın ise titreyerek kendine geldiği gün olacaktır. Saygılar sunarım.

SOLO KAĞAN'IN ARAP ASKERLERİ İLE SAVAŞI

Kuteybe Bin Müslim öldükten sonra Yezit Bin Muhalleb Horasan'a vali oldu. Süleyman Bin Abdulmalik'in hakimiyet döneminde sadece Soğut Ülkesi Müslümanların elinde idi. Taharistan, Fergana ve Taşkent Ülkelerindeki Türk Hanları tamamı ile Solo Kağanın ali hakimiyetine itaat etmekteydi. Solo Kağan İslam tarihinde Hakan Altürk adında meşhur olmuştur. Yezid Bin Muhalleb Türklerle hiç savaşmadı. Çünkü Solo Kağan onunla antlaşma yapmıştı. O devirde Müslümanlar Kafkas taraftaki Hazreti meşhur olan Türklerle muharebe etmekteydi. 718'de Halife Süleyman Bin Abdulmalik vefat etti ve yerine Ömer Bin Abdulaziz Halife oldu. Onun 2 yıl 5 aylık hakimiyet devrinde Araplar ve Türkler arasında önemli bir olay olmadı.

Fakat Semerkantlılar Ömer Bin Abdülaziz'e bir heyet gönderip biz Kuteybe'ye itaat ettikten sonra bizi öldürdü. Şehirlerimizi tahrip etti. Yurdumuzu elimizden aldı. Biz kaybettiğimiz haklarımızı geri istiyoruz diye istekte bulundular. Halife Ömer Bin Abdülaziz Semerkant valisi Süleyman Bin El Serh'e aşağıdaki emri gönderdi:

" Semerkant halkı Kuteybenin zalimliği onları yurdundan kovduğunu şikayet ettiler. Benim bu mektubum sana ulaştığı zaman Kadı'yı(Hakim) kim haklı ise onun çıkarlarını korumaya yönelik hareket etmesine ikna et. Eğer Kadı Semerkantlıların lehinde hükmederse Kuteybe galip gelmeden önce Semerkantlıları kendi yurtlarında silahları ve askerleri ile bırakınız ve sizler hemen bulunduğunuz askergaha (Karargah) dönünüz"

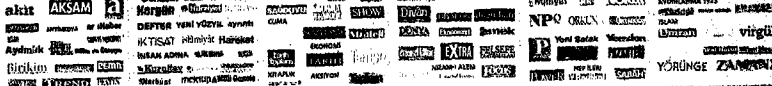
Bu emir valiye ulaştığı zaman Semerkant Kadısı Cemi Bin Hadır'ı şikayetleri işitmek ve hakka hükmetmek için emretti. Kadı'nın hükmü: "Araplarla Semerkantlılar arasındaki tam Sulh (Barış) ve ilişkileri keserek herkes kendi Karargahına dönsün ve tekrardan ya savaşılınsın yada barış imzalanınsın" şeklinde oldu.

Semerkant ve tüm Soğut halkının ileri gelenleri:

" Böyle olursa mutlaka bir muharebe olacaktır bu muharebenin sonucu da meçhul dur. Eğer Araplar galip gelirse bize yeniden düşman olurlar. Daha da fazlası büyük bir bela başımıza gelecektir. Öyle olacağına biz daha evvelki şikayetlerimizi geri almaya razı olalım" şeklinde tartıştılar.

Eğer Arap Murhları Ömer Bin Abdulaziz'in bu hükmünü dünya siyasetinde eşi olmayan insaf ve adalettir diye yazıyor. Hakikaten öylede olsa Soğut Türklerine bu adalet fayda getirmedi. Ömer Bin Abdülaziz vefat ettikten sonra (719) Soğut Türkleri Arapların itaatini bırakıp Soğuttaki Arap askerlerini mağlup ettiler. Bu vakitte Horasan Valisi Seyidil Hurşi, Kutluk askeri ile Soğut Türklerini yenerek bir çok şehirlerinde katliamlar yaptı. Türklerin çoğu kaçarak Şarki (Doğu) Türkistan'a gitti. Böylece Soğut'un halkı bitmek üzereydi.

Solo Kağan Soğut Türklerinin başına gelen bu acı olayları duyunca onlara yardım etmek için 721'de Semerkant'a yürüdü ve Araplarla çetin bir savaş yaptı. Ama maalesef sonunda mağlup oldu. 725'de Müslüm Bin Said adında bir İslam komutanı Fergana'ya hücum etti. Hacend şehrini aldı. Bu durumda Solo Kağan Talas'tan yürüyüşe geçerek Müslüm Bin Said'i Hacend şehrini geri aldı. Hacend yakınlarında bulunan bir savaşta Solo Kağan'ın askerleri Müslüm'ü askerleriyle kuşatmaya aldı. Ama Müslümanlar kuşatmayı yarararak kaçmayı başardılar.727'de Horasan Valisi Esad Bin Abdullah El Kasri Amu-Deryasından geçti ve Maverain nehrinde şiddetli bir savaşa adım fikrinde idi. Bu esnada Solo Kağan yetişip geldi çetin bir savaştan sonra Esad askerleriyle geri çekilmek zorunda kaldı. Solo Kağanda geri döndü.Yenilgi Esad Bin Abdullah'ı valilikten düşürdü ve yerine Eşres Bin Abdullah vali oldu.

Fatih ALTAYLI
Fax No: (0212) 677 03 27 - 677 03 28

Çin Başbakanı'nın açıklanmayan gündemi

ÇİN Başbakanı'nın Türkiye ziyareti Türkiye'de haber olurken pek çok açıdan ele alındı ama Çin'in bu ziyarete attığı önemle bizim alettığımız önem arasında hayli açık farklar var. Türkiye bu ziyarete bir miktar "lay lay tom" yaklaştı. Çinli turistler gelecektir. Çinle ticari ilişkilerimiz daha da gelişecektir falan filan. Oysa Çin Başbakanı Zhu'nun Türkiye ziyareti, Uzakdoğu'da farklı bir levazıma taşınmıştır.

yapacakları ziyaretleri de ABD Başbakanının bu iki ülkeyi "seytan akası"nın bir parçası olarak göstermesinin hemen sonrasında gerçekleştiriyor. Çin'in Libya'ya 20 yıl aradan sonra yaptığı ilk resmi ziyaretin bu günlere rastlaması da pek bir "rastlantı" olarak algılanmıyor. Başbakan Zhu'nun Türkiye'ye gelmesi ise Çin açısından "terör destek veren ülkelere" yönelik bir girişim olarak gösteriliyor. Ve hizo alâmetinden sonra

Çin'le dört dörtlük temas

Türkiye 16 yıl aradan sonra bir Çin başbakanını ağırladı. Konuk lider Ju Rongyi, Ecevit'le bir araya geldi. Görüşmenin ardından yapılan ortak açıklamada ekonomi ağırlıklı dört anlaşma imzalandığı, iki ülkenin başta terör, siyasi konularda görüş birliği içinde olduğu belirtildi. 10'DA

Zhu Rongji'ye SINCAN TAVRI

RESMÎ bir ziyaret için Ankara'da bulunan Çin Başbakanı Zhu Rongji, Doğu Türkistan için protesto gösterileriyle karşılaştı. Rongji, Başbakanlık'ta temalarını sürdürürken, Doğu Türkistan Kültür ve Yardım Derneği üyeleri de, Meclis'te siyasi parti temsilcilerini ziyaret ederek destek aradılar. Kızılay'da protesto gösterisi yaptılar. Çin Başbakanı ve Başbakan Bülent Ecevit, düzenledikleri basın toplantısında da Doğu Türkistan ile ilgili sorularla karşılaştılar. Zhu, Türkiye'nin bu konudaki tutumunu "tükdür" karşılıklarını belirterek, Afganistan'da askeri eğitim alan bazı Doğu Türkistanlıların, aralarında Türkiye'nin de bulunduğu birçok ülkeye yerleşmeye çalıştıklarını kaydetti. Sincan Uygur bölgesinin "yüksek düzeyde özerklik hakkı" kullanımını savunan Zhu, bölgenin ekonomik gelişiminin son 50 yıl içinde 50 kat arttığını ileri sürdü. Ecevit de, Türkiye'nin Çin'in toprak

hütnüğüne önem verdiğinin altını çizdi, Doğu Türkistan konusunda da herhangi bir terörist hareketi desteklemesinin mümkün olmadığını ifade etti. Ecevit, "ABD'nin Orta Asya'daki etkisini artırmaya çalışması konusunda ne düşünüyorsunuz?" sorusuna "ABD'nin özel bir gayreti olduğunu sanmıyorum. Orta Asya Türkiye için çok önemlidir. Burada daha çok bizim etkinliğimiz söz konusudur" karşılığı verdi.

ÇİNLI TURIST MÜJDESİ
Çin'e Türkiye arasında tarım, entormasyon, gümrük idaresinde işbirliği ile bir 1 konda Civic otomobil satımına ilişkin anlaşmalar imzalandı. Çin Başbakanı, Ecevit'e Çinli turistlerin Türkiye'ye geleceği müjdesini de verdi. Turizm gelirlerinin artması için önemli bir kaynak olarak helenen Çinli turistlerin, Türkiye'ye de ziyaret yapabilmesi konusunda, Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti'nin izin verdiği belirtildi. Erhan SEVEN

Ankara Çin'le her konuda hemfikir

ANKARA - 16 yıldır ilk kez bir Çin başbakanını ağırlayan Ankara'da Başbakan Bülent Ecevit ile Çinli muhabatı bu Rongyi Ortadoğu'dan ekonomik ilişkilere kadar geniş bir gündemi ele aldı. İki ülke arasında tarım işbirliği, gümrük idarelerinin yardımlaşması, uluslararası enformasyon teknolojileri ve otomotiv alanında dört anlaşma imzalandı. Ortak basın toplantısında iki ülkenin başta terörizm birçok konuda aynı görüşleri taşıdığı ve her türlü ilişkilerin geliştirilmesi yönünde adımlar atılacağı belirtildi. Ju, Türkiye'nin Uygurların faaliyetlerini kısıtlama çabasından memnun olduklarını belirtti, "Ancak bu onları engellemiyor" dedi. Ecevit ise, "Uygurlar iki ülke arasında dostluk köprüsü. Biz de Türkiye olarak Çin'in toprak bütünlüğüne önem veriyoruz" diye konuştu. (Radikal)

Çin ile dine karşı ortak mücadele!

11 Eylül silahinde Türkiye, terörist devletlerin jandarması oluyor...
Sımdı de Kızıl Çin'e jandarmalık yapılacak
Geleceği İddia edilen 2 milyon Çinli turist karşısında Doğu Türkistan sınılıyor
Çin Başbakanı, Türk Başbakanlığı'nda açıkladı: "Dine karşı ortak mücadele edeceğiz"
ANN: Çin vahşetini hükümet seyrediyor
Basbakan Bülent Ecevit, Doğu Türkistan'da soykırım uygulayan Kızıl Çin'in Başbakanı Zhu Rongji ile 4 ayrı anlaşma imzalar, üstünde Doğu Türkistan'lar, pankart ve sloganlarla Çin'i protesto ettiler. Daha sonra AK Parti Grup Başkan Bülent Arıcık'a görüşen heyet, yaşanan zulümü anlattı. Ann'de Çin'in uyguladığı soykırımı hükümetin seyrettiğini söyledi. 8'DE

Çinli yazar Wang Meng

Bush'un kör vatanseverliği

Çin'in edebiyat ustalarından Wang Meng, ABD'de 11 Eylül olaylarından sonra, ABD'nin "pocuksu" diye nitelendiği Devlet Başkanı George Bush liderliğinde kör vatanseverliğin yükseldiğini, ABD'nin tek kuruplu dünya hakimiyetinden endişe duyduğunu dile getirdi.

Çin'de 1960'larda "sağ görüşlü" olmakla suçlanıp, ailesiyle birlikte Doğu Türkistan Özerk Bölgesi'ne taşınan, lübnanın iade edildiği 1979 yılına kadar, orada Uygur dilini ve İslamiyet'i öğretilen, azınlık halklarına ilgi duyan, eserlerinde bu bilgileri yansıtan Çinli yazar Wang'in Kyoto News'e verdiği demeçinde gülmüştü dünyasına bakışı özetle şöyle: "Global kapitalizmin hayatiyeti serbest rekabette yatıyor. Serbest rekabet olmaksızın bilim, sanayi ve ekonomi bugünkü düzeylere ulaşmazdı. Fakat, rekabetin de bir bedeli var: kuzanular mutlu, fakat, kaybedenler sefil şartlara düşüyor. Kaybedenler yoksul ve geri kalıyor, bilim ve teknolojinin nimetlerinden yararlanamayan bu insanlar ümitlerini gerçekleştiremiyor ve tehlikeli şeyler yapacaklar." 21. yüzyılda, ekonomi, sanayi, bilim ve teknoloji kanalıyla yayılan küreselleşme eğilimlerini durdurmanın imkansız olduğunu ileri süren Meng, ekonomik kalkınmadan faydalar sağlandığını belirtiyor.

Wang Meng

Çinli kâbusu

Havaalanında davul zurnayla karşıladığımız Çinli turistler, turizmciyi hayal kırıklığına uğrattı. Çinliler Türkiye'ye geldikten sonra yasa dışı yollardan Bulgaristan'a kaçıyor

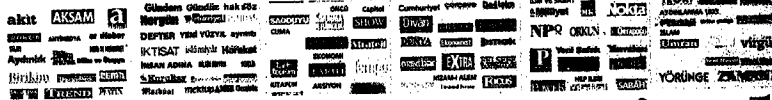
Türk turizminin umut bağladığı Çinli turistler, kabusumuz oldu. Turizm Bakanlığı tarafından geliştirilen davul zurnayla kullanan ve Türkiye'de rahat edebilmeleri için özel rehberler hazırlanan Çinliler, Türkiye üzerinden Avrupa ülkelerine gitmeye çalışıyor. Turistik gezi için gelen ve Bulgaristan'a kaçan 17 Çinli, protokolle Edirne Emniyet Müdürlüğü Pasaport ve Kaçakçılar Şube Müdürlüğü'ne teslim etti. Yaşları 19 ile 25 arasında olan bu Çinliler'in Türkiye'ye geliş sebeplerinin kaçak olarak Bulgaristan'a, oradan Avrupa'ya geçmek olduğu bildirildi. Çinli kaçaklar, kimlik tespiti yapıldıktan sonra ülkelerine iade edilecek.

sınır dışı edilerek üzere Doğubeyazıt'a gönderildi. Emniyet Müdürlüğü'nden 4 görevlinin refakat ettiği mültecilerin yol yemek masrafları Emniyet Müdürlüğü tarafından karşılanacak. Mültecilerin sınır dışı edilmesi için kiralanan otobüsün ve yemek masraflarının 3 milyar lira olduğu açıklandı. ■ Mahmut KURT/DHA

Hükümetlerin izin verdiği ülkelere gidebilen Çinliler için Türkiye Avrupa'ya kaçış kanısı oldu. 17 Çinli Edirne polisine teslim edildi.

50 mülteci sınır dışı
Bu arada Türk Sınır Birlikleri tarafından yakalanan 25 Pakistan, 26 Afgan, 3 İran ve 2 Hindistanlı mülteci Edirne Emniyet Müdürlüğü tarafından kiralanan bir otobüsle

Çin zulmüne Ecevit desteği

AK Parti Grup Başkanı Arınç'ın toplantısında, Doğu Türkistan Kültür ve Yardımlaşma Derneği üyeleri de katıldı.

'Çin, hak ihlallerinde en kötü ülke'

AK Parti Grup Başkanı Bülent Arınç, Çin Başbakanı Zhu Rongji'nin temalarında Doğu Türkistan'daki 50 milyon insanın maruz kaldığı insan haklarının gündeme getirilmesini istedi. Arınç, Parlamento'da düzenlediği basın toplantısında, "Doğu Türkistan'da yaşanan dindas ve ırkçılışlarımız, insan hakları ihlalleri altında her türlü zulüm ve baskıya maruz kalıyorlar" diye konuştu.

Çin'in, insan hakları ihlalleri, idam ve işkence konusunda en kötü ülkelerden biri olduğunu belirten Arınç, "Bir devlet terörist olmaz" diyerek, teröristlik mücadelesinin insanlığın ortak mücadelesi olduğunu söyledi. Arınç, Çin Devlet Başkanı Zemin'e verilen lilyak madalyasını, "yer-siz, zamansız ve haksız olduğunu" daha önce ifade ettiklerini hatırladı.

İsrail'e ambargo

Arınç, Çin'in 'deki katliamların ardından...

AK Parti Grup Başkanı Arınç, Çin Başbakanı'nın temalarında, Doğu Türkistanlıların maruz kaldığı insan hakları ihlallerinin ele alınmasını istedi.

'Doğu Türkistan'da

Başbakan Ecevit, Çin Başbakanı Rongji'ye destek verdi.

GÖKALP VE TÜSKAY PROTİSTOMU ETTİ?

Çin ile Türkiye arasında çeşitli konulara ilişkin 4 anlaşma imzalandı. Bu anlaşmalar, şöyle: Tarım Alanında Mutabakat Zaptı, Enformasyon Teknolojisi Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı, Gümrük İdairelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Anlaşma ve Çin Ulusal Mineral ve Metal...

Başbakan Bülent Ecevit, resmî bir ziyaret için Ankara'da bulunan Çin Başbakanı Zhu Rongji'ye Doğu Türkistan konusunda tam destek verdi.

NEVZAT DEMİRKOL ANKARA

Çin Halk Cumhuriyeti Başbakanı Zhu Rongji'nin başkentteki temalarına, Doğu Türkistan sorunu damgasını vurdu. Zhu Rongji, Başbakan Ecevit'e yaptığı ikili görüşmede Doğu Türkistan'daki "sınıksız hareketin" Türkiye'den destek gördüğünü belirterek bu faaliyetlerin durdurulmasını istedi. Başbakan Ecevit, Zhu Rongji'nin bu talebini, "Burası demokratik bir ülke" diyerek cevaplandırdı. Başbakan Ecevit, Çin Başbakanı Zhu Rongji ile düzenlediği ortak basın toplantısında "Çin bir dünya devleti ve BM Güvenlik Konseyi üyesi olduğu için bölgemizdeki sorunlar hakkında görüşmelerimiz sayın Başbakan Zhu Rongji'ye ayrıntılı bir şekilde aktardık" dedi.

Ortadoğu'da görüşbirliği

Zhu Rongji'nin de bu konuda görüşlerini belirttiğini ifade eden Ecevit, "Ortadoğuyu ilgilendiren bütün sorunlar konusunda aramızda yakın bir görüşbirliği olduğunu görmekten mutluluk duyuyorum. Çin ile Türkiye arasında ekonomik ilişkilerin daha da gelişmesi gereğini iki taraf da kabul ediyor" dedi. Çin Başbakanı Rongji ise, Ortadoğu'daki durumun kötüye gitmesini "üzüntüyle" karşıladıklarını belirterek, İsrail tarafının BM'nin ilgili kararını temelinde ordusunu çekmesini ve Filistin Devleti Başkanı Yaser Arafat'ın güvenliğini sağlaması gerektiğini söyledi.

Doğu Türkistan sorunu

Zhu Rongji'nin Doğu Türkistan konusundaki tutumunu "takdirle" karşıladıklarını belirterek, Afganistan'da askeri eğitim alan bazı Doğu Türkistanlıların aralarında Türkiye'nin de bulunduğu birleşik illerine yerleşmelerini...

KIZIL ÇİN İLE DİNE KARŞI ORTAK MÜCADELE KARARLAŞTIRILDI

D.Türkistan'a ihanet

ALİ ŞİNASI / ANKARA

Daha önce Rusya ile Teröre Karşı İşbirliği Anlaşması yaparak Cecenleri Rus emperyalizminin insanına terkeden Başbakan Bülent Ecevit, şimdi de Doğu Türkistanlıların "terörist" nitelenmesini kapsayacak şekilde, Türkiye'ye resmi ziyarette bulunan Çin Başbakanı Zhu Rongji, dün Ankara'da başladığı resmî görüşmelerde, Doğu Türkistan'daki İslami akınlara Türkiye'den destek bulunduğu gündeme getirerek, Ecevit'ten bunlara karşı tedbir alınmasını istedi. Başbakanlık'ta ortak açıklama yapan Başbakan Ecevit ve Çin Başbakanı Zhu Rongji, "Din fanatizmine karşı ortak mücadele edeceğiz" diyerek, Türkiye'nin bu konudaki strateji değişikliğini resmen ilan ettiler.

İHANETİN KARŞILIĞI 2 MİLYON TURİST

Bu sene, Varyaj gemisinin boğazlardan geçişi karşılığında Çin'den gelmesi beklenen güya 2 milyon turist, her yıl Türkiye'ye gelmesini garantiye almak isteyen hükümet, bunun karşılığında Çin'e siyasi taviz veriyor. Oysa, Çinli turistler, gittikleri ülkelere para harcamıyorlar.

Çin Başbakanı ile Başbakanlık'ta ortak bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Bülent Ecevit, Doğu Türkistan konusundaki görüşmelerde gündeme geldiğini ve bu konuda Çin'e "teröristlere karşı ortak mücadele edileceği" konusunda güven verildiğini söyledi. Çin Başbakanı da Türkiye'nin yeni tavrandan duyduğu memnuniyeti dile getiren, "Din fanatizmine karşı ortak mücadele edeceğiz" dedi.

"Biz sadece Türkiye'de değil, dünyamız her ülkesinde terörizme karşıyız. Bu nedenle etûdün tavrı alıyoruz. Türkistan konusundaki herhangi bir terörist hareketi desteklememiz mümkün değildir. Zaten Sayın Başbakan da bu konuda olumlu tavırımızı belirtmiştir. Biz Çin Halk Cumhuriyeti'nin top rak bütünlüğüne büyük önem veriyoruz" derken, Çin Başbakanı da, "Doğu Türkistan gücülerinin ayrıntılı terörününü Türkiye'deki faaliyetlerinin sınırlandırılması takdîrde karşıyoruz. Ama şu da var ki bölgedeki Çin karşıtı ayaklar hareketler durmuyor. Afganistan'da askerî eğitim alan Doğu Türkistan gücü Türkiye dahil bazı ülke-

lere gelmek istiyorlar. Bu konudan da görüş-tük. Hem Çin ve hem de Türkiye uluslararası teröristme, din fanatizmine karşı ortak mücadele edeceğiz" diye konuştu.

ECEVİT'TEN ÇİN'E GÜVENCE
Çin Başbakanı ile Başbakanlık'ta ortak bir basın toplantısı düzenleyen Başbakan Bülent Ecevit, Doğu Türkistan konusundaki görüşmelerde gündeme geldiğini ve bu konuda Çin'e, "Teröristlere karşı ortak mücadele edileceği" konusunda güven verildiğini söyledi. Çin Başbakanı da aynı konuda Türkiye'nin yeni tavrandan duyduğu memnuniyeti dile getiren, "Din fanatizmine karşı ortak mücadele edeceğiz" dedi. Çin Başbakanı ile görüşmelerde Doğu Türkistan meselesinin gündeme gelip gelmediğini soran bir gazeteciye Başbakan Bülent Ecevit, "Bu konuyu da elbetteki aramızda görüştük. Sincan Uygur bölgesindeki soydaşlarımız, Çin Halk Cumhuriyeti ile Türkiye arasında bir dostluk köprüsü oluşturulmuştur. Bu özerk bölgenin halkının hiç ayrım gözetilmesiz kat-kında bulunduğu biliyoruz, çok sevindirici bir gelişmedir bu" diye cevap verdi.

"ÇİN'İN TOPRAK BÜTÜNLÜĞÜNE ÖNEM VERİYORUZ"
Bir Çinli gazetecinin "Türkiye, Doğu Tür-

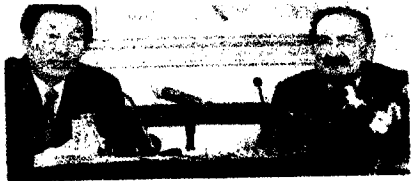
kistan gücülerinin faaliyetlerini kısıtlama yoluna gitmeye başladı. Bu yeni süreci nasıl değerlendiriyorsunuz?" sorusuna ise Ecevit'in cevabı şöyle oldu: "Biz sadece Türkiye'de değil, dünyamız her ülkesinde teröristme karşıyız. Bu nedenle etkin tavrı alıyoruz. Türkistan konusundaki herhangi bir terörist hareketi desteklememiz mümkün değildir. Zaten Sayın Başbakan da bu konuda olumlu tavırımızı belirtmiştir. Biz, Çin Halk Cumhuriyeti'nin toprak bütünlüğüne büyük önem veriyoruz."

MÜFLUZ ALANI İDDİASI

Yine bir Çinli gazetecinin ABD'nin Orta Asya'da nüfuz alanını genişletmediğini Türkiye'ye endişelendirip endişelendirmediğini sorması üzerine ise Başbakan Ecevit, "Bu konuda ABD'nin özel bir gayret sarfettiğini düşünmüyorum. Orta Asya bölgesinde bizim etkinliğimiz sız konusudur" dedi.

TİBÜK: "TEK KELİMEYLE KEPAZELİK"

Vakıf'e konulan LDP Genel Başkanı Besim Tibük: "Çin'in Doğu Türkistan halkına zulüm yapması için Çin ile işbirliğine gidilmesi ihanettir. Çin'in yaptığı yanlışlara karşı Türkiye'nin 'dur' demesi gerekirken, Çin ezyetleri için niçin işbirliği yapıyor? Bu tam anlamıyla kepa-zeliktir başka bir şey değildir."

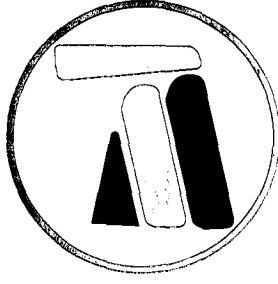

Çin zulmüne Ecevit desteği

Başbakan Ecevit, Çin Başbakanı Zhu Rongji'ye Doğu Türkistan konusunda tam destek verdi. Ecevit, "Çin'in toprak bütünlüğüne önem veriyoruz. Doğu Türkistan konusunda da herhangi bir "terörist" hareketi desteklememiz mümkün değil" dedi. Zhu, ise, Türkiye'nin Doğu Türkistan konusundaki tutumunu "takdirle" karşıladıklarını belirtti. ◆ 10. SAYFADA

Arınç: Zulmü dile getirin

ANKARA - AK Parti Grup Başkanı Bülent Arınç, Parlamento'da düzenlediği basın toplantısında, Çin Başbakanı Zhu Rongji'nin Türkiye temalarına işaret ederek, Doğu Türkistan özerk bölgesinde yaşayanların zulüm altında olduğunu vurguladı. Rongji'nin temalarında Doğu Türkistan'daki 50 milyon insanın maruz kaldığı insan hakları ihlallerinin gündeme getirilmesini isteyen Bülent Arınç, "Çin'deki bu insan hakları ihlallerinin sona erdirilmesini gerektiriyor. Türkiye hükümeti, bu konuda cesur ve kararlı olmalı, bu hak ihlallerinin durdurulmasını Çin Başbakanı'ndan yüksek sesle talep etmelidir" dedi.

Mertas

TEKSTİL

TİC. VE SAN. LTD. ŞTİ.

Vatan Caddesi No: 19 38040 KAYSERİ
Tel: 231 31 54 - 222 44 51 Fax: 232 20 59

MOBİLİND

"Mobilyalarınızda Geleceğin Çizgisi"

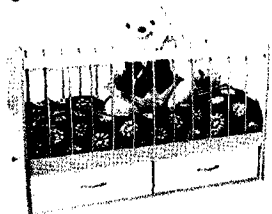
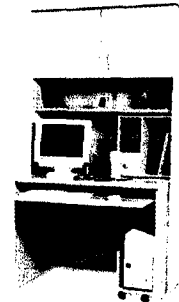
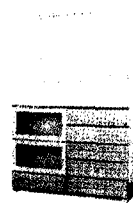
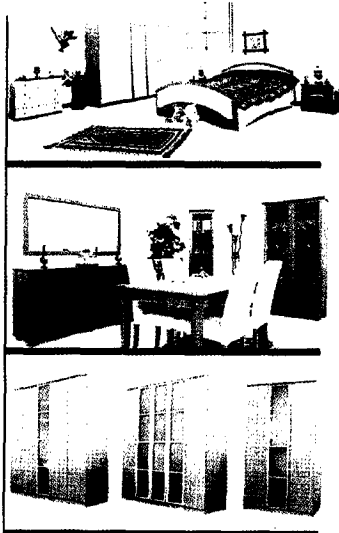
! Yemek Odası Takımları

! Yatak Odası Takımları

! Genç Odası Takımları

! Bebek Odası Takımları

! Ev ve Ofis Aksesuarları

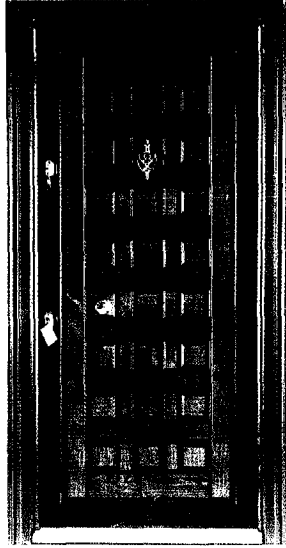
Organize Sanayi Bölgesi 9. Cad. No: 67
Tel: 0.352 321 25 09 Fax: 321 22 58
KAYSERİ

Internet: www.kulca.com

KULÇA®
Çelik Kapı Ve Makina
San. Ve Tic. Ltd. Şti.

Bir ömür boyu dostça

Kademeli kapılarımız patentlidir

Patent No: 2000 - 2082

Osman Kavuncu San. Sit. 36. Cad. No: 104 KAYSERİ
Tel: (0 352) 311 30 94 (pbx) Fax: (0 352) 311 36 77
e-mail: kulca@kulca.com • kulca@superonline.com

KIRILMAZLAR

YAPI MALZEMELERİ PAZARLAMA
LTD. ŞTİ.

1. PVC Borular ve ek parça
2. Vitrikiye Grubu
3. PPRC Boru ve ek parça
4. Seramik Çeşitleri
5. Boya Malzemeleri
6. Çimento, Tuğla

Osman Kavuncu Cad. Traktörçüler Sit. Karşısı Anbar Mevki
Tel: (0 352) 327 02 15 - 327 07 28 KAYSERİ

AKBULUT BOYA

SANAYİ VE TİCARET LTD. ŞTİ.

TOPTAN BAYII

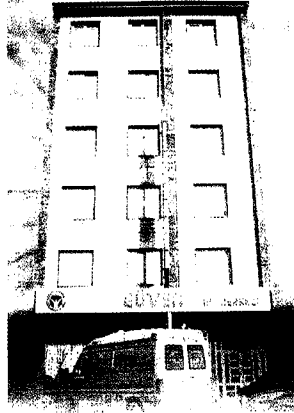

AHŞAP KAPI

ve

ORMAN ÜRÜNLERİ SANAYİİ

Organize Sanayi Bölgesi 9. Cad. No: 8
Tel: (0 352) 321 17 12 - 13
GSM: (0 542) 571 11 56
Fax: (0 352) 321 17 14
KAYSERİ

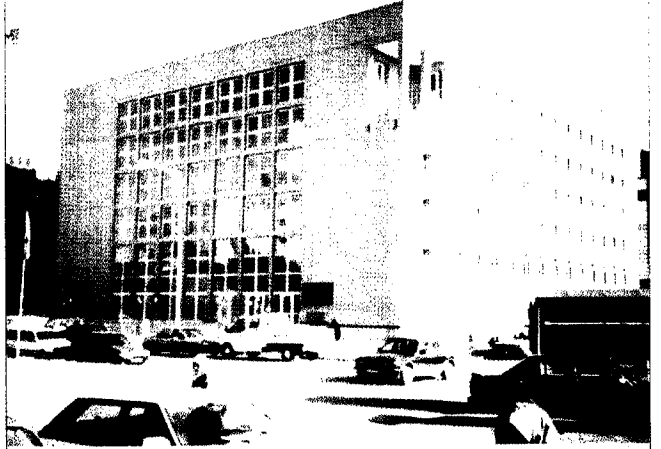
HİZMET ALANLARIMIZ:

- Home Cade (Evde Bakım) Hizmeti
(Hastaneye gelemeyen hastalar için evde muayene ve bakım hizmeti)
- Laser Epilasyon
(İstenmeyen tüylerden kurtulmanın kalıcı çözümü)
- Üç boyutlu renkli ultrason
- Infertilite merkezi
(Kısırlık tedavisi, inseminasyon)
- Proktoloji ünitesi
(Hemoroid-basur, anal bölge çatlaklarının ağrısız, kansız tedavisi)
- Endovizyonlu KBB muayenesi
- Diş ünitesi
(Işınlı dolgu uve tüm protez uygulamaları)
- Bilgisayarlı göz muayenesi
- Tüm branşlarda uzman hekim kadrosu
- Tüm laboratuvar ve röntgen tetkikleri

Hastane Caddesi No: 86/B KAYSERİ
Tel: (0.352) 222 41 42 - 222 68 69 Fax: 222 33 71

KAMİL SUNGUR **SUNGUROĞULLARI**
İnşaat Taahhüt İnşaat Tic. Ltd. Şti.

Gavremoğlu Mah. Zenneci Sok. Ayman İş Merkezi 22/1
Tel: 0.352 231 84 22 Fax: 0.352 231 24 09 KAYSERİ

Kocasinan Belediyesi Hizmet Binası

TUR YAK Madencilik'ten KAMPANYA

İTHAL RUS LİNYİT

Peşin : 170 Milyon

5 taksit : 200 Milyon

İTHAL RUS LİNYİT

Peşin : 180 Milyon

5 taksit : 210 Milyon

İTHAL KOK KÖMÜRÜ

Peşin : 240 Milyon

5 taksit : 270 Milyon

İRTİBAT BÜROLARIMIZ:

Fevzi Çakmak Mah. Hilal Cad. No: 20

Tel: 233 84 67

Yeni Mah. Meydan Camii Yanı Hülya Cd. No: 9/C

Tel: 339 74 29

Zümrüt Mah. Kadir Has Cad. No: 56

Tel: 337 32 25

Yeşil Mah. Erkilet Cad. No: 288

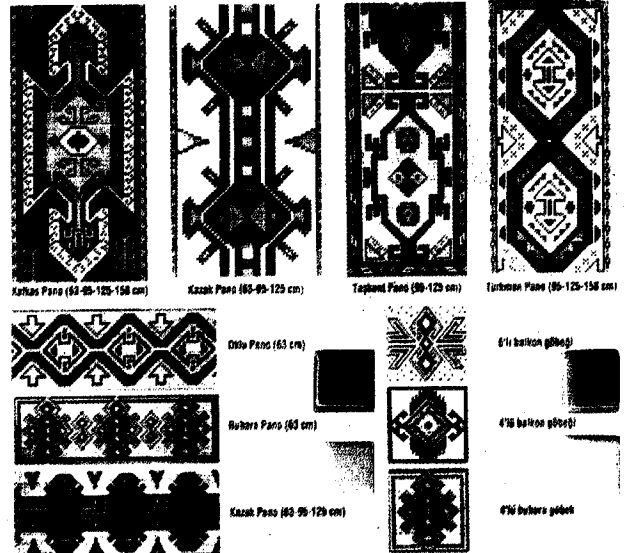
Tel: 339 57 37

Alo Kömür Hatı: 241 24 28

Fiyatlarımıza KDV dahildir. Yükleme ve nakliye firmamıza aittir.

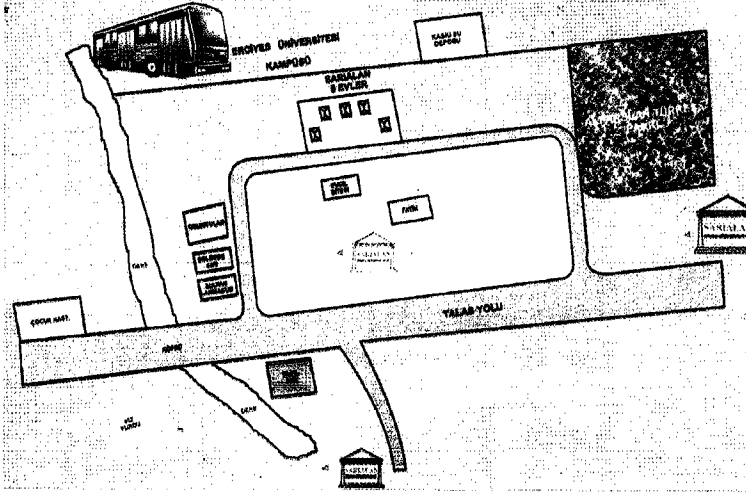
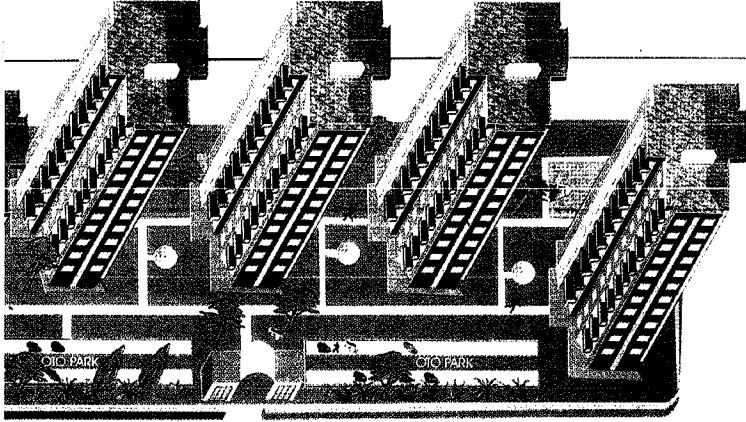
SARCAM® CAM MOZAIK

SARAÇOĞLU OTO CAM SAN. TİC. LTD. ŞTİ.

SARCAM
CAM MOZAIK

Organize San. Böl. 5. Cad. No: 21 38070 KAYSERİ/TURKEY
Tel: +90.352 321 11 84 - 321 11 85 Fax: +90.352 321 11 86

SARIALAN BEŞEVLER SİTESİ

Rahat ulaşım imkanı
Rahat ve konforlu mekanlar
Talas'ın temiz havasıyla
sizleri bekliyor.

Sarialan inşaat
Sahabiye, Aydınlikevler
Hürriyet ve Alpaslan Mah.
Ayrıca Talas'ta satılık lüks
daireleriyle
hizmet vermektedir

Sahabiye Mh. Mete Cd. No: 42/1
(Şehir Tiyatrosu Arkası)
Tel: (0 352) 221 36 36 - 37 Fax: (0 352) 221 36 38
KAYSERİ

Volkswagen

Audi

SCANIA

VDF

ÖzSa Otomotiv Tic.San.A.Ş.

Volkswagen - Audi - Scania Satış & Servis & Yedek Parça Kayseri Yetkili Bayii

Showroomumuzda;

Test Araçlarımızı deneyebilir,

Mevcut aracınız için (D.O.D.) Doğu Oto Değerlendirme'nin
takas imkanlarını kullanabilir,

Volkswagen Doğu Finans'ın Satış hizmetleri için uygun kredi
koşullarından faydalanabilirsiniz.

Servisimizde;

ISO 9002 Volkswagen Kalite Standartlarına uygun anlayışla
verilen hizmetten,

Yetkili servis işçilik ve tamir kalitesinin garantili
ayrıcılığından,

Orijinal Volkswagen Yedek Parçalarının kalitesinden,

Uzman teknik kadromuzun, en son teknoloji ürünü test
cihazları ile verdikleri hizmetten yararlanabilirsiniz.

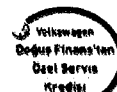
Adres: Osman Kavuncu Cad. No:210 Kocasinan KAYSERİ

Tlf. : 0352 330 07 33 & 0352 223 68 78

Faks : 0352 330 07 34

http ://www.ozsa.com

e-posta: info@ozsa.com

S.S. MAVİ KANAT İLE GELECEĞİ YAKALAYIN

Fuar-Yeni Havaalanı yolu üzeri göçmen evleri ilerisinde

- 600 konutluk metropol bir proje
- 100 - 130 - 150 m2 kaloriferli, sobalı ve tamamı asansörlü
- 2002 yılı 9 ayda ikinci kura çekilecektir.
- Konutlarımızın ortalama m2 maliyeti 130-145 Euro arasında olacaktır.
- Yıllık artışlarımız % 30 olarak yılda bir defa artış olacaktır.
- Üyelerimizin aidatları günlük Merkez Bankası Euro döviz karşılığı Türk Lirası olarak hesaplanacak, hesaplarında Euro görülecektir.
- Maksimum 100 m2 daire maliyeti 13.000-14500 Euro arasındadır.

Konutlarımız yeni deprem yönetmeliğine uygundur.

Şimdi Hesap Sırası Sizde

Tüm konutlarımız doğalgaz dönüşümlü sobalı dairelerimiz kat kaloriferine hazır halde teslim edilecektir.

ÖDEME PLANI

Daire çeşitleri	100 m2	130 m2	150 m2
Peşinat 31.05.2002	2460 Euro	3100 Euro	5000 Euro
Aidatlar	120.000.000 TL	160.000.000 TL	250 Euro

Yeni Havaalanı yolu üzeri Göçmenevleri İlerisi
Tel: 0.352 339 71 81 - 339 98 36 KAYSERİ

CAĞLAR

İNŞAAT İBİSAT MAZ.
S.A.Ş. ve T.C. M.D. ŞTİ.

Çağlar İnşaat - Çağlarpen
Tacettin-i Veli Mh. (Kayseri Lisasi Arkası)
M. Susal Öğr. Yurdu Altı No: 10/A KAYSERİ
Tel: 231 44 30 - 231 70 41
232 56 20 - 221 01 25 - 26

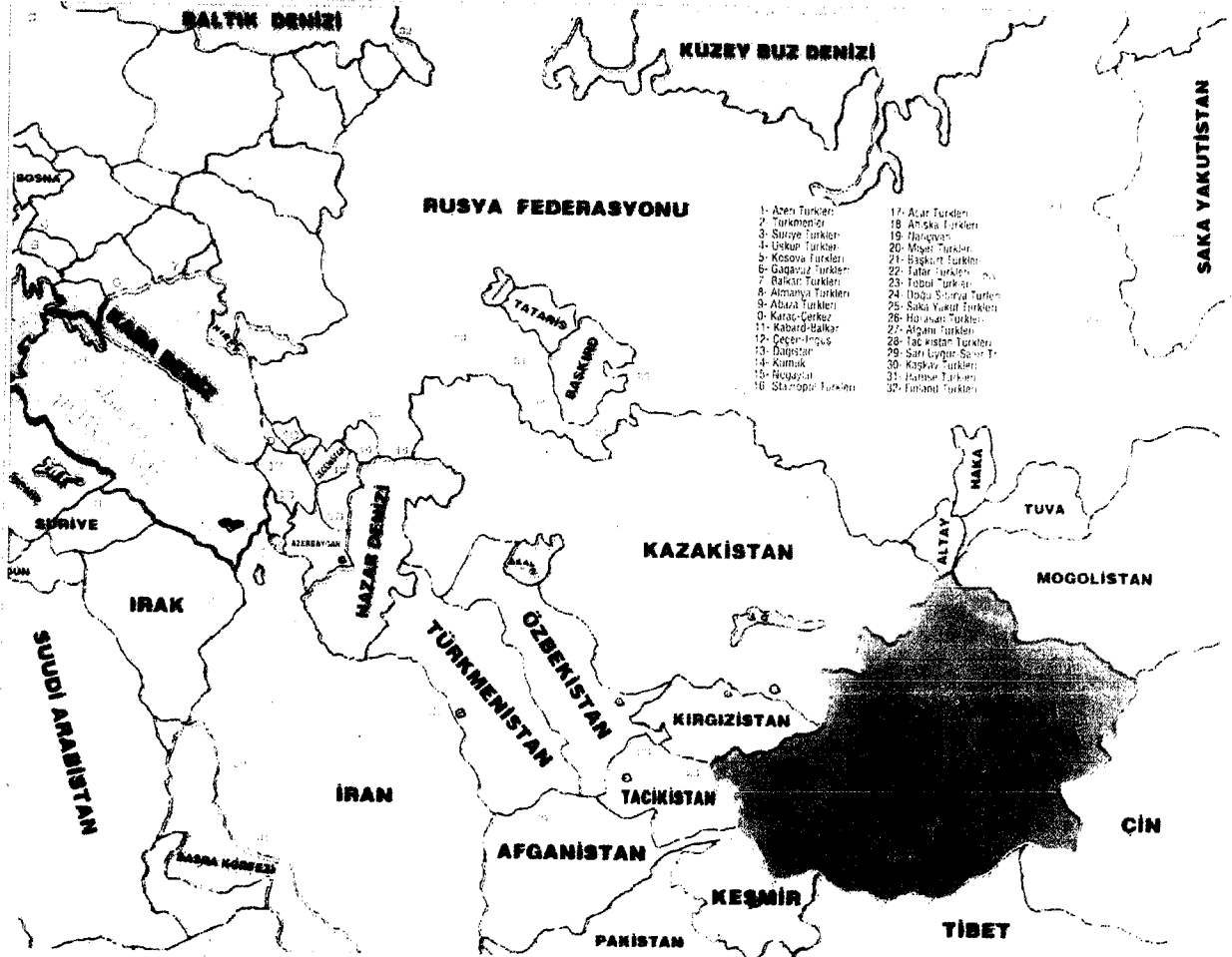
BİRİKİM

2000

Uluslararası

Doğu Türkistan ÇİN İSGALİNDE

- 1- Azer Türkleri
- 2- Türkmenler
- 3- Sürye Türkleri
- 4- Uygur Türkleri
- 5- Kosova Türkleri
- 6- Gagavuz Türkleri
- 7- Balkar Türkleri
- 8- Almanya Türkleri
- 9- Abaza Türkleri
- 10- Karac-Çerkez
- 11- Kabard-Balkar
- 12- Çeçen-İnguz
- 13- Dagestan
- 14- Kumuk
- 15- Noguzlar
- 16- Şarapuz Türkleri
- 17- Açar Türkleri
- 18- An-Ska Türkleri
- 19- Hingaylar
- 20- Mıngı Türkleri
- 21- Başkırt Türkleri
- 22- Fator Türkleri
- 23- Tobol Türkleri
- 24- İbraz-Sıngal Türkleri
- 25- Saka Yakut Türkleri
- 26- Ho-avay Türkleri
- 27- Altın Türkleri
- 28- Tacikistan Türkleri
- 29- Sarı Uygarlar Türkleri
- 30- Kökçay Türkleri
- 31- Kazan Türkleri
- 32- Finland Türkleri

35 milyon müslümanın Türk

CAĞLAR

PVC KAPLI
PENCERE SİSTEMLERİ

Çağlar İnşaat - Çağlarpen
Tacettin-i Veli Mh. (Kayseri Lisasi Arkası)
M. Susal Öğr. Yurdu Altı No: 10/A KAYSERİ
Tel: 231 44 30 - 231 70 41
232 56 20 - 221 01 25 - 26

GENEL MERKEZ:

Hoca Ahmet Yesevi Mah. Türkistan Evleri 44. Sok. No: 28
Tel: 352.339 39 65 Fax: 337 35 04, 38090 Kocasinan/KAYSERİ

ŞUBE:

Necatibey Cad. Ateşhan 61/14 Kızılay/ANKARA
Tel: 312.232 42 71 Fax: 312.232 42 72
Web: www.uighur.com - www.gokbayrak.com
e-mail: gokbayrak@kaynet.net

**YARKENT
BİLGİSAYAR**

Sahabiye Mah.
Bor Sok. No: 10/D
Tel: (0 352) 222 95 52